

D

Dabasi Ödön, járási tisztiorvos, szül. Alsódabas, 1869 jan. 20. Orvosi oklevelének megszerzése után tisztiorvosi képesítést nyert. Eleinte különböző vidéki városokban és katonai kórházakban működött. 1896 óta a monori járás tisztiorvosa, a *M. Á. V.* orvosi tanácsadója és az *O. T. I.* orvosa. Tart. honvéd-czredorvos, volt kórházparancsnok. A vöröskereszt tisztj jelvényének, a királyi díszéremnek tulajdonosa. Működése alatt járványkórház, járási tüdőgondozó és a *Stefánia Szövetség fiókintézete* létesült. Vármegyei tűzrendészeti felügyelő, a *Monori Önkéntes Tűzoltótestület* parancsnoka, a községi képv. test. tagja. Orvosi szakcikkíró. Járásában kultúrelőadásokat tart.

Dajkovich István, (kisszeredi), ügyvéd, szül. Nagyszentmiklóson, 1864 dec. 26. A budapesti tud. egyetemen szerezte doktori oklevelét és 1893. ügyvéddé avatták. Versecen nyitott irodát és e mellett igen élénk közéleti és politikai tevékenységét fejtett ki. A magyar állameszme egyik harcosa volt a tévútra terelt temesi németiség pángermán mozgalma ellen. 1914. legfelsőbb elismerésben részesült. 1917. a verseci hadigondozó kormánybiztosává nevezték ki. A megszállás-kor Budapestre menekült. Azóta itt folytat kiterjedt ügyvédi gyakorlatot. A jogirodalom terén is működik. Számos cikke jelent meg a szaklapokban. 1926. megírta a ma érvényben levő *Magyar öröklési jog kézikönyvét*. 1928. az ügyvédek létfenntartási pártjának elnökévé választották.

Dajkovich István (ifj., kisszeredi), ügyvéd, ny. min. titkár, szül. Versec, 1893 okt. 25. Középiskoláit szülővárosában, az egyetemet Bpsten végezte, ahol ügyvédi oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejezése után a belügyminisztérium kötelékébe lépett, ahol min. fogalmazóvá nevezték ki. Később Temes vmegyében főispáni titkár lett. A háború alatt, mint hadnagy harcéri szolgálattal teljesített és több kitüntetésben részesült. A leszerelés után rövid ideig ismét a belügyminisztériumba került, mint titkár, majd lemondott és Bpsten ügyvédi irodát nyitott. A főváros társadalmi életében élénk szerepet játszik. Több egyesület vezetője tagja.

Dallos Iván, ügyvéd, szül. Sirok, 1883. dec. 31. Gimnáziumi tanulmányait Egerben végezte. A jogot az egri jogakadémián és a

kolozsvári és bpesti tud. egyetemeken hallgatta. 1912. Bpsten ügyvédi oklevelet szerzett. Ugyanezen évben nyitotta meg Egerben ügyvédi irodáját. Résztvett a háborúban. 1917. mint 75 százalékos rokkantat a katonai szolgálat alól mentesítették. A Károly-csaptkereszt és a sebesülési érem tulajdonosa. Két esztendőn át látta el a város tisztügyészi teendőit. 1918 óta az egri tűzoltóság átszervezésén és fejlesztésén fáradozik. Elismerésül a testület parancsnokául választották. Városi képv.-testületi tag. Több vállalat és intézmény ügyésze. Számos társadalmi egyesület tagja.

Dalnoky Viktor, a M. Kir. Operaház tagja, a Városi Színház főrendezője, szül. Nagyváradon, 1866. Középiskolai és egyet. tanulmányainak elvégzése után orvosi diplomát nyert. Hajlamai azonban a zenei pálya felé vonzották és ezért a bécsi zeneakadémia elvégzése után énekes lett. 25 évig volt a Magyar Királyi Operaház magánéneke, aranygyűrűs tagja és több éven át főrendezője. Ez idő alatt több mint 130 szerepet énekelt. Végigküzdötte a háborút és a Signum Laudis, koronás arany érdemkereszt kitüntéseket nyert el. 25 éves jubileuma alkalmával megvált a M. Kir. Operától és jelenleg mint a Városi Színház főrendezője működik. D. 25 éven keresztül gyönyörködött a magyar közönséget nagykulturájú énektudásával, kiváló színészi képességeivel. Főrendezői működése alatt biztos szemmel válogatta ki az újonnan induló tehetségeket. Keze alól kerültek ki: Németh Mária, Flesch Ella, Pataki kálmán, Székely Mihály stb., stb.

Daniel Sándor, alispán, szül. Békésgyula, 1866 szept. 4. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetemen jogi doktorrá avatták. 1892. békásvármegyei árvaszéki ülnökké választották. 1898. aljegyzővé lépett elő. 1902. főjegyzői rangra emelkedett. 1916. alispánná választották. A belügyminisztérium több ízben elismerő okirattal tüntette ki. A *Testnevelési és a Népművelési Bizottság*, a *Gyulai Helyiérdekű Vasút* elnöke és számos társadalmi, egyházi és gazdasági egyesület vezetőségében foglal helyet. A III. o. vaskoronarend és a II. oszt. polg. hadiérdemkereszt tulajdonosa.

Damkó József, szobrászművész, szül. Németpróna, 1872 okt. 15. Az Iparművészeti iskola elvégzése után 1898. elvégezte a szob-

vészati mesteriskolát, majd Párisban és Rómában folytatta tanulmányait. Számos hazai és külföldi kiállításon vett részt. 1902. a *Fraknoi-féle* római díjat, 1908. a *kis állami aranyérmét*, 1908. és 1917. az *Ipolyi-féle* egyházi díjat, 1908. a *torinói* ezüstérmét, 1903. pedig a *szővárosi* díját és a *Monza* aranyérmét nyerte el. Ezenkívül *Sant-Louisban* és *Londonban* is nyert érmet és oklevelet. Egyházi szobrai a Bazilikában és több templomban állanak. *Kapisztrán János* budapesti szobra és *II. Szilveszter* pápa római emléke D. műve. Több síremléket, hősi emléket és emléktáblát készített, amelyek közül nevezetesebbek: a ceglédi hősök emléke, valamint Tisza és Náway emléktáblája az Országházban. *Bánat* c. aktja és *Defnitor* c. terrakotta munkája a Szépművészeti Múzeumban, egyéb művei pedig, köztük Csernoch János és Fraknoi Vilmos mellszobra, különböző múzeumokban és magángyűjteményekben vannak. Számos dekoratív munkát is végzett, középületek falaira (a Mária Terézia-téri József-telefonközpont nagyméretű domborműve) és különböző érmeivel is ismertté tette a nevét.

Dán Leó, szücsnagyiparos, szül. Bpest, 1870 nov. 23. Középközpontjának befejeztével külföldi tanulmányutat tett. Eleinte a zenei pályára készült és elvégezte a zenei főiskolát, mint zeneszerző, több színpadi művével szerepelt a fővárosi színpadokon. Később átvette a *Dán Testvérek* cég vezetését. 1899. tagja lett az *Orsz. Értékmegállapító Bizottságnak* és elsőik között lett kereskedelmi tanácsos. 1900. a párisi kiállítás körül szerzett érdemeiért a koronás arany érdemkeresztet kapta meg. D. rendezte meg az első szücsipari világkiállítást és vele kapcsolatos világkongresszust. A milleniumi emlékoszlop felépítése, a sürgönylevél és a nyári időszámítás meghonosítása, a nemesbundájú állatok tenyésztésének megszervezése D. nevéhez fűződik. 1909 a Budapesti Keresk. és Iparkamarában a tisztelettel tisztelettel versenyről szóló első törvénytervezet megalkotásáért a *Ferenc József-rend lovagkeresztjével* tüntették ki. Széleskörű közgazdasági irodalmi tevékenységét fejt ki. Német, francia és angol nyelven megjelenő szücsipari szakcikkek irányító hatásúak. 1926. közgazdasági tevékenységének elismerésül *m. kir. kormányfőtanácsossá* nevezték ki. A *Bpesti Keresk. és Iparkamarának* beltagja, megalapítója és első elnöke, a *Magyar Szücsmesterek Orsz. Egyesületének*, a *Fővárosi Kereskedők Egyesületének* társelnöke, a *Belvárosi Polgári Körnek* alelnöke, az *Omke*, a *Magyar Keresk. Csarnok* és az *Orsz. Iparegyesület* elnöki tanácsának tagja.

Dán Rudolf, gyáros, szül. Bpest, 1896 márc. 14. Középközpontján és a felsőipariszkolát a fővárosban végezte. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített, majd a leszerelés után csillárgyárat létesített. Főleg amerikai

exportügyleteket bonyolít le. Mint festőművész az ó-tátrafüredi kiállításon miniatűr festményeivel és képeivel szép sikert aratott.

Dánér Béla, ügyvéd, szül. 1884. Uzon (Háromszék vármegye), régi lófőszékely-családból. Középközpontján Brassóban, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. Egyetemi hallgató korában az athéni olimpiáson és más külföldi atlétikai versenyeken képviselve a magyar színeket, több első díjat és két olimpiai másodosztályú díjat hozott haza. Előbb bírói pályára lépett, majd az összeomlás után a fővárosban ügyvédi gyakorlatot kezdett. A háború idején hosszú ideig a fronton harcolt és vitézségeért számos kitérítésben részesült. Az első nemzetgyűlésbe a hajdusozoboszlói kerület választotta be keresztény nemzeti párti programmal. Az intranzigens keresztény politikának a híve és felszólalásaiban főként a zsidókérdés radikális megoldását sürgette.

Dáni Balázs (vitéz, gyarmati és magyarcsékei), ny. gyalogsági tábornok, felsőházi tag, szül. Bpest, 1864 nov. 30. Középközpontján és katonakadémiái tanulmányainak befejezése után 1885. hadnagyi rangban ténylegesítették. 1891. a vezérkarhoz osztották be, majd főhadnagyi rangra emelkedett. 1901—1906. a honv. törzstiszti tanfolyam tanáraként működött. 1909. ezredessé lépett elő, 1911. a bpesti 32. közös gy. e. parancsnoka lett. 1914. vezérőrnagyi rangban a 62. közös gyalogdandárt vezette a harctérre. 1915. a 7. hadosztály parancsnokaként harcolt, 1916. a 39. honvédhadosztály élére állították, 1917. a honv. minisztériumba rendelték és altábornaggyá nevezték ki. 1921. gyalogsági tábornoki címmel és jelleggel nyugalomba vonult. A Lipót-rend hadiékítményes lovagkeresztjének és középkeresztjének, a II. o. vaskoronarendnek, a II. o. katonai érdemkeresztnek tulajdonosa. A Mária Terézia-rend lovagja. Felsőházi örökös tagja a kormányzó nevezte ki. A felsőház jegyzőjévé választották.

Dániel Sándor ifj., ügyvéd, szül. Szilágyosomlyón, 1895. A budapesti tudományegyetemen végezte jogi tanulmányait. 1917. szerezte jogi doktorátusát. Közben keresztény irányú lapok munkatársa volt. Résztvett a radikális ifjúsági mozgalmakkal szemben megkezdődött nemzeti mozgalmak megszervezésében. 1924. szerezte ügyvédi oklevelét. A forradalmak után tevékeny részt vett a keresztény mozgalmakban. A Márfy-féle bombamerénylet, a frankpör és a Vázsonyi elleni támadók védelmével tette ismertté nevét.

Dániel Tibor (báró, szamosújvárnemti), ny. főispán, szül. Bpest, 1878. márc. 5. Középközpontján és egyetemi tanulmányainak befejezése után doktorrá avatták. 1903. a dési kerület képviselőjévé választotta. A koalíció alatt Lippát képviselte az országgyűlésben. 1910—1917. Versec főispáni méltóságát töltötte be. Lemondása után a megszállott Bukarestbe kormánybiztossá nevezték ki, ahon-

nan másfélévi működés után nyugalomba vonult.

Dános Árpád, egyet. m.-tanár, ny. miniszteri osztálytanácsos, magy. kir. kormányfőtanácsos, szül. Bpest, 1882 dec. 11. Jogi tanulmányainak befejezése után a kereskedelemügyi minisztériumba lépett és 1918. miniszteri osztálytanácsos lett. A háború alatt Bécsben a közös leszerelési bizottságban a magyar közgazdasági érdekek képviselője volt. 1917-ben az átmenetgazdasági minisztériumban a közgazdasági osztály vezetője lett. A háború után a tárcaközi bizottság közgazdasági osztályának vezetője lett. A kolozsvári Ferenc József tud. egyetemen 1917. magántanárrá képesítették és azóta rendszeresen tartja előadásait. 1920 óta a *Magyar-Olasz Bank* igazgatója. A *Magyar Belhajózási r.-t.* alelnöke, a *Magyar Mezőgazdasági Vegyipar r.-t.*, a *Lőporgyár*, a *Magyaróvári Ipartelepek*, a *Foncière Ált. Biztosító Intézet* igazgatósági tagja, a Ferenc J.-rend, a török vasfélhold, a bolgár Liakat-rendjel, a török Medjidje-rend II. oszt. és még több más kitüntetés tulajdonosa. Magy. kir. kormányfőtanácsos. Megjelent nagyobb művei: *Közgazdaságtan, Szociális eszmék fejlődése, Magyar ipari közigazgatási jog, Népszerű közgazdaságtan, Magyar ipar története, Diagnózis és recept, Valutánk rendezése, Iparos káté.* Közgazdasági cikkei bel- és külföldi szaklapokban és folyóiratokban jelentek meg.

Darányi Gyula, egyet. ny. r. tanár, szül. Budapesten, 1888 jan. 9. Középkolai után a genéve-i, kielii, müncheni és budapesti egyetemen végezte tanulmányait. U. i. 1912. szerezte orvostudori oklevelét. Utána az állami bakteriológiai intézetbe nevezték ki, hol 1927-ig működött. Utoljára az intézet főbakteriológusa és igazgatóhelyettese és 1924 óta egyúttal a Vöröskereszt-kórház laboratóriumának vezető főorvosa volt. Közben 2 évig a berlini egyetemen Koch és Löffler tanár intézetében bakteriológiai tanulmányokat folytatott. A háború kitörésekor bevonult. 4 éven át a szerb harctéren, ezredorvosi rangban, mint a mozgó laboratóriumok és járványkórházak parancsnoka és mint egészségügyi tanácsadó vett részt. Megkapta a Signum Laudist, a porosz és magyar vöröskeresztet a hadi ékítménnyel és több dícsérő elismerést. 1926. meghívták a washingtoni nemzetközi tuberkulózis kongresszusra és az egyik diagnosztikai eljárását angol nyelven ösmertette. 1928. a Ferenc József Tud. Egyetem ny. r. tanárává nevezték ki. Egyúttal az egyetem közegészségtani intézetének igazgatója is. 1924. az Orsz. Orvosszövetség főtitkárává választotta meg. Az orvosszakiradalom jeles művelője. 60-nál több tudományos tanulmányt és értekezést írt magyar, német és angol nyelvű szakfolyóiratokba, főként bakteriológiai kérdések felől. Fontosabb önálló munkái: *A rák-betegségről 1924. Nachweis von hydrophiler Kolloiden mit Trinkwasser D. med. W. 1925.*

Fertőzöbetegek chemotherapiája Áll. For. Lapok 1922. Untersuchungen über die Labilität des Blutersums Beitr. 2. Kl. d. Tbc. 1928. Eine Modifikation des Endonährbodens. München, med. W. 1928. Methods of obtaining and preserving antibodies Journ. of Immun. 1928. stb.

Darány József, állatorvos, szül. Deveser, 1905 szept. 28. Már mint a pesti Állatorvosi Főiskola növendéke feltűnt sporttehetségével. 1926. megnyerte Magyarország súlydobó-bajnokságát. Azóta állandóan szerepel az atlétikában. Egyike a legnépszerűbb magyar sportembereknek. 1928. megszerezte az állatorvosi oklevelet és azóta állatorvosi gyakorlatot folytat.

Darányi Kálmán (pusztaszentgyörgyi és tetétleni), orsz.-gyűl. képvis., államtitkár, szül. Bpest, 1886. Középkolai tanulmányainak befejezése után a pesti tud. egyetemen államtudományi doktorrá avatták. 1909. Pest megyénél kezdte meg pályafutását, majd a belügymin. kötetlékébe lépett. 1910. főszolgabíróvá, 1917. megyei főjegyzővé választották, majd Zólyom megye főispánja lett. A háború alatt huszárfőhadnagy rangban harcitéri szolgálatot teljesített. Hadi érdemeit több kitüntetéssel jutalmazták. 1920. Győr város, Győr és Komárom megyék kormánybiztosává, később pedig főispánjává nevezték ki. 1923. Moson megye főispáni székét foglalta el. 1924. Győr város, Győr, Moson és Pozsony megyék főispáni méltóságát töltötte be. 1926. magyaróvári kerület egységspárti programmal orsz.-gyűl. képviselővé választotta. Jelenleg a miniszterelnökség politikai államtitkára. Az *Orsz. Magy. Gazd. Egyesület* és a *Magyar Gazdászövetség* elnöke.

Dárdai Ede, r.-t. vezérigazgató, szül. Kecskemét, 1873 szept. 18. Középkolait Nagyváradon végezte, majd biztosítási pályára lépett. Jelenleg a Pátria Biztosító Intézet vezérigazgatója. A *Nagyváradai Napló* megalapítója, a *Magyar Biztosítási Hirlapnak* főszerkesztője volt. 1924. érdemeiért a m. kir. kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki.

Darkó Jenő, egyet. ny. rk. tanár, szül. Dálnok, 1880 júl. 13. Középkolainak elvégzése után a pesti egyetemen megszerezte a filozófiai doktorátust, majd a müncheni egyetemen klasszika-filológiai tanulmányokat folytatott. 1905. az Akadémia megbízásából a leghíresebb európai könyvtárakban bővítette ismereteit. 1906. kinevezték Budapestre főgimnáziumi tanárrá. 1908. Athénben az új görög nyelvet és irodalmat tanulmányozta. 1908. kinevezték a debreceni főiskola tanárává, majd 1910. a pesti egyetemen a középkor- és újkor- filológia magántanárává képesítették. 1913. az Akadémia levelező tagjává választotta. 1914 óta a debreceni egyetem nyilv. r. tanára. Nagy érdemei vannak a debreceni népszerű főiskolai tanfolyamok megszervezése körül. A tanfolyam elnöke. Egyik megalapítója és I. o. titkára a *Tisza*

Isván Tud. Társaságnak. Az Országos Mezei- és Erdészeti Hivatal debreceni kirendeltségének volt vezetője. A *Debreceni Székely Társaság* elnöke. Főbb művei: *Adalékok Laonicos Chalkondyles történetíró egyéniségének jellemzéséhez*, *A magyarokra vonatkozó népvégek a bizánci íróknál*, *Bölcs Leó taktikájának hitelessége magyar történeti szempontból*, *Az őz magyar hadiszervezet és taktika*, *A görög tragédia eredete és Platontól Pletihónig*. Számos műve németül is megjelent, ezenkívül írt a Philológiai Közönybe és napilapokba is.

Darnay Kálmán, archeológus, szül. 1864. A magyar történelem őskori emlékeinek jeles kutatója. Munkássága eredményeiről több tanulmányban és tudományos könyvben számolt be. *Gisinar*, *Tapisir* és *Bujdosó gyöngyösr* címen regényeket írt. *Testőrszereltem* címen a százötven év előtti magyar nemesség regényét írta meg. Régi anekdoták gyűjteményét *Kaszinó táblabírák* címen adta ki. Legszámottevőbb archeológiai műve: *Magyarország őskora*.

Daruváry Géza (daruvári), ny. külügyminiszter, szül. Bpest, 1866 jan. 12. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a lipsei, majd a bpesti tud. egyetem jogi karának hallgatója volt, ahol 1890. jog- és államtudományi oklevelet nyert. Az önkéntesi év leteltével igazságügyi szolgálatba lépett. Előbb a bpesti tvszéknél, mint joggyakornok működött, majd 1891. az igazságügyminisztériumba helyezték. 1893. konzuli próbaszolgálatot teljesített Genuában és Marseillesben. 1894. konzuli vizsgát tett. 1895. mint alkonzul Odesszában, Szófiában, Skutariban, Szalonikiban és Belgrádban működött. 1900. konzullá lépett elő és Kiewbe, majd Amsterdamba, később pedig Frankfurt a/M-ba helyezték. 1905. kir. udvari tanácsossá nevezték ki és Ferenc József király kabinetirodájába került, ahol a magyar-osztály vezetői teendőit látta el. 1906. a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntették ki. 1912. valóságos titkos tanácsosi méltóságra emelkedett. 1913. a Ferenc József-rend nagykeresztjével tüntették ki. 1916. IV. Károly király trónralépte után elhagyta hivatalát és nyugalomba vonult. 1922. az igazságügyi tárcát vállalta el, majd egyideig a külügyminisztériumot is vezette. 1923. belügyminiszter lett. 1924. nyugalomba vonult. Politikai cikkei különböző napilapokban jelennek meg.

Darvas Béla (nagyréti), földbirtokos, felsőházi tag, szül. Ongóújfalu (Abaúj vm.), 1854 máj. 30. Tanulmányainak befejezése után átvette családi birtokának kezelését. 1896. a szikszói kerület szabadelvével programmal orsz. gyűlési képviselőjévé választotta. Vármegyéje törvényhatósági bizottságának tagja. Abauj vm. törvényhatósága választotta felsőházi taggá.

Darvas Bertalan, városi tanácsjegyző, szül. Pusztaszentmargita, 1879 márc. 18. Középiskoláit Miskolcon, a közigazgatási tanfolyamot Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után Ujpest község szolgálatába lépett és a várossá váló átalakuláskor számtiszt, később aljegyző lett. A háborúban katonai szolgálatot teljesített. 1925. megszervezte a szociálpolitikai és népjóléti ügyosztályt, melynek azóta vezetője. Nagy érdemeket szerzett a gyermeknyaraltatási akciók terén. A *Szülőházegyesületnek*, a *Vakok Egyesületének* igazg. tagja, a *H. O. N. Sz. tb.* elnöke, a *Teleia* alelnöke, a közigazgatási szaklapok munkatársa.

Darvas Dezső, mérnök, szül. Nagyváradon, 1871 dec. 11. Középiskoláit Nagyváradon végezte, 1895. a bpesti műegyetemen mérnöki oklevelet nyert. 32 éves mérnöki munkássága alatt résztvett az ezen idő alatt létesült legnagyobb műszaki alkotásokban. D. elvégezte az Erzsébet-híd speciális alapozási munkálatait, vezetője volt a Káposztásmegyeri—Dunakeszi vízművek építkezéseinek, résztvett a stratégiailag fontos Nagyberzna—Uzsoki vasútépítés vezetésében, azonkívül számos más nagyfontossággal bíró vasút-, híd- és alagútépítkezést végzett. Értékes és nagykonceptiójú munkássága következtében számos nehéz műszaki kérdésben az állam is kikérte szakértői véleményét. Közhasznú tevékenységeiért a kormányfőtanácsosi címet nyert el.

Darvassy István, (nemes, vitéz) festőművész, szül. Hódmezővásárhely, 1888 apr. 20. Középiskoláit szülővárosában, a Képzőművészeti Főiskolát Bpsten végezte. Tanulmányainak elvégzése után a kecskeméti művésztelepen festette meg első népeleti képeit, amelyek közül a *Cigányok* c. festménye a kecskeméti múzeum tulajdonában van. 1912. a flórenci festőakadémián folytatta tanulmányait. A háború alatt, mint főhadnagy harctéri szolgálatot teljesített és két Signum Laudissal és az arany vitézségi éremmel tüntették ki. Később a királyi udvarhoz rendelték be szolgálatátételre, ahol IV. Károly arcképet festette meg, amelyet 50,000 példányban reprodukáltak. A Hadtörténelmi Múzeum részére báró Marterer és herceg Lobkovitz főhadsegédek arcképeit festette meg, majd ismét a frontra ment, ahol az olasz harcterről kiadott díszalbmú részére illusztrációkat készített. A leszerelés után a Múcsarnok állandó kiállítója lett. 1918. a *Gránátdobók* c. festményét az Orsz. Kaszinó díjával tüntették ki. Később a honvédelmi minisztérium megbízásából a *Doberdói ütközet* c. festményt készítette el. 1925. a Nemzeti Szalonban rendezett nagysikerű kollektív kiállítását a kormányzó nyitotta meg. 1927. a *Csolnakosok* c. festményét a hódmezővásárhelyi múzeum vásárolta meg. Képeit a Tisza partján festi. A magyar levegő, a magyar népelet tolmácsolója. A tiszapartii halászlélet a kedvenc témája.

köre, amelyet széles ecsetvonásokkal, élénk színezéssel vet vászonra. Több napi és hetilap művészeti munkatársa. Tevékeny részt vesz a fővárosi művészi élet irányításában. Több éven át a képzőművészek kiállításának zsűritagja volt.

Dávid István, kúriai bíró, szül. Fehérgyarmat, 1877 aug. 11. Középiskoláit Szatmárnémetiben, a jogot Bpsten végezte, ahol 1902. tette le az egyesített bírói és ügyvédi vizsgát. Bírói pályáját 1904. kezdte meg a tasnádi járásbírószékhelyen, mint albíró. A debreceni Táblán, mint tanácsjegyző, később ugyanott a tvszéken, már mint bíró volt beosztva, majd ismét a Táblán bíróként működött. 1928. került a kir. Kúriára, mint kinevezett kúriai bíró. Bírói működését rendkívüli felkészültség és tökéletes jogász tudás jellemzik.

Dávid Lajos, egyet. m.-tanár, szül. Kézdivásárhely, 1889 okt. 18. Középiskoláit szülővárosában, az egyetemet Kolozsvárott végezte, ahol gyógyszerészdoktorrá avatták. A háború alatt, mint gyógyszerésztisztet a kolozsvári Ferenc József tud. egyetem gyógyszerészeti intézetéhez osztották be, ahol 1917. tanársegéd lett. A román megszállás után a Bpstre menekült egyetem gyógyszerészeti fővegysze volt. 1922. magántanárként képesítették és a szegedi gyógyszerészyakornok-tanfolyam vezetője lett. 1926. a Gyógyszerészeti Intézet és Egyetemi Gyógyszertár vezetőjévé nevezték ki. A *Deutsche Chemische Gesellschaftnak*, az *American Chemical Societynek* és a *Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságnak* tagja. Szeged II. választókerület egységpárti alelnöke. Értékes szakirodalmi tevékenységet fejt ki. 1910—29-ig 33 dolgozata és két tankönyve jelent meg.

Davida Lajos, h. államtitkár, szül. Buda-pest, 1876 jún. 15. Középiskoláit Bpsten, jogi tanulmányait u. o. és a berlini egyetemen végezte. 1899. nevezték ki a földmívelésügyi minisztériumba, hol 28 évi eredményes munkásság után h. államtitkárrá lépett elő. Működése alatt a telepítési, borászati elnöki és vízjogi osztályokban teljesített szolgálatot és vezetője volt a nagyváradi földmívelésügyi miniszteri kirendeltségnek. Résztvett a háborúban és kitüntetésben részesült. 1924. a vízügyi főosztály főnökévé nevezték ki. Köz-hivatali működésének elismeréséül a II. o. polg. hadi érdemkeresztet kapta meg.

Dax Albert közkórh. főorvos, szül. Budapest, 1877 júl. 9. Középiskoláinak elvégzése után a kolozsvári egyetemen 1901. orvosi oklevelet szerzett. Orvosi gyakorlatát a kolozsvári bőr- és bűjakórtani klinikán kezdte meg, mint gyakornok, 1903. a kolozsvári szemészeti klinika II. tanársegéde lett. Később műtői oklevelet nyert és mint III. asszisztens, a sebészeti klinikán működött. 1905. a szfov. Új Szent János-kórház sebészeti osztályára került, mint segédorvos. Később alorvóssá nevezték ki, majd 1907. a kórház

Röntgen-laboratóriumának vezetését vette át. 1911. a Röntgen-laboratórium vezető orvosává nevezték ki. A háború alatt hadikórházakban teljesített szolgálatot. A kommun alatt a Városmajor-kórházba helyezték át, de a forradalom után ismét elfoglalta helyét az Új Szent János kórházban. 1928 óta közkórházi főorvos. A *Magyar Röntgen Társaság* alelnöke. Kitüntetései: a Ferenc József-rend lovagkeresztje és a II. o. magyar vöröskereszt jelvénye.

Deák Andor, államr. tanácsos, szül. Nagykapos (Ung m.), 1892 jan. 21. Középiskoláit Ungváron, az egyetemet Bpsten végezte, ahol államtudori oklevelet nyert. A háború alatt mint tüzérfőhadnagy hárcéteri szolgálatot teljesített. A hadiékítményes ar. kat. érdeméremmel és a Károly-csapatkeresztrel tüntették ki. Mint Ung megye tb. szolgabírája kezdte hivatali pályáját. A román megszállás után a budapesti államrendőrség kötelékébe lépett. 1920. r.-kapitánnyá nevezték ki és a belügyminisztérium sajtóügyi előadója volt. 1928 óta ismét a főkapitányság bűnügyi sajtócsoportjában működik és 1929. érdemeiért a tanácsosi címet nyerte el. Cikkei a rendőrségi szaklapokban jelentek meg. A *Közgazgatási Kis Lexikon* egyik szerkesztője volt.

Deák András, ügyvéd, r.-t. vezérigazg., szül. Kolozsvár, 1894 jún. 27. Középiskoláit Kassán végezte, majd Debrecenben jogi és államtud. doktorátust szerzett. Hallgatta Bécsben és Londonban a keresk. akadémia előadásait is. 1927 óta ügyvéd. A háborúban résztvett és megkapta a kizezüst vitézségi és a sebesülési érmet. 1927. az *Angol Bizt. Képviselet* r.-t. vezérigazgatójává nevezték ki. A *Ganz-Danubius r.-t.* felügy.-biz. tagja.

Deák Ebner Lajos, festőművész, szül. Bpest, 1850 jún. 20. Középiskoláit Bpsten, a festészeti akadémiát Münchenben végezte, majd Párisban métermet nyitott. 1873. a párisi Szalon kiállításain lépett először a nyilvánosság elé. 1887. a kultuszminisztérium meghívására hazajött és a női festőiskolának tanára lett, amelyet 1919-ig vezetett. Az iskolának a képzőművészeti főiskolába való beolvasztása után nyugdíjaztatta magát. D. különösen külföldön szerzett jó nevet a magyar művészetnek. *Vásári jelenet* c. képét 1891. az antwerpeni kiállítás nagy aranyérmével, az *Aratók* c. képét 1895. a müncheni kiállítás kis aranyérmével jutalmazták. Ezután az előkelő külföldi tárlatokon számos kitüntetést és díjat nyert. A francia irodalomban több munka méltatta művészetét. A királyi palota lépcsőházában, a Múcsarnok homlokzatán, a bpesti Bazilikában és a tihanyi apátság templomban D. freskókat festett. Képei a Lazai és külföldi köz- és magángyűjteményekben foglalnak helyet. A régi impresszionista irányzat művésze. Figurái harmonikus színezésben az élet és mozgás lendületével hat-

nak. Tájékei a vásár- és népelet mozgalmait tükröztetik vissza. A *Képzőművészeti Egyesületeknek* és a *Párisi Művészeti Egyesületnek* tagja. Az *Akvarell és Pasztell Egyesület*, valamint a *Benczúr Társ.* és *Céhbeliek* tagja.

Deák Gyula, polg. isk. igazg., okl. közgazdász, szül. Döbrököz, 1872 jún. 17. Tanügyi működését Máramaroszigeten kezdte, ahol a *Máramarosi Híradónak* szerkesztője is volt. Majd Resicabányán működött, megalapította és szerkesztette a *Resicai Lapokat*. 1904. Ungvárra került, mint az állami polg. leányiskola igazgatója. Egyik alapítója volt a *Gyöngyösi Irodalmi Társaságnak*, megszervezte a vármegyei múzeumot és 14 éven át szerkesztette az *Ung c. lapot*. 1922 óta az újpesti I. sz. polg. leányiskola igazgatója. 1926. életrekeltette a háború után megszűnt kereskedelmi szaktanfolyamot, megszervezte a nőipariskolát és intézetét a békebeli nőívőjára emelte. Az iskolák részére hét kötet földrajzi tankönyvet írt és számos önálló útirajzot, valamint tanügyi tanulmányt adott ki. A *Vakok Újpesti Egyesületének* tb. elnöke, *Szabolcs és Ung vármegye* törv. hat. biz. tagja, az *Orsz. Polgáriskolai Tanáregylet* pedagógiai bizottságának és a *Budapest környéki polg. iskolai igazgatók értekezletének* elnöke. A II. o. polg. hadi érdemkereszt tulajdonosa.

Deák Sándor, polg. isk. igazgató, szül. Döbrököz, 1882 márc. 28. 1910. tanári képesítést nyert. Világosan és Újszentannán tanított, 1924 óta a pestújhelyi polg. fiúiskola igazgatója. Világosi br. Bohus László levéltárának értékesebb anyagát feldolgozta s részben iskolai értesítőkhöz, részben hírlapokban tette közzé. Történelmi tárgyú cikkei a fővárosi és vidéki lapokban jelentek meg. Megírta Világos monográfiáját. Élénk részt vesz Pestújhelyi társadalmi életében és számos egyesületnek vezetőségi tagja.

Decleva Ignác, járásbírószázi elnök, szül. Kaposvár, 1868 júl. 31. Középiskoláit Kaposváron és Pécsen végezte. Jogot a pécsi liceumban hallgatott. 1896. bírói vizsgát tett, a pécsi törvényszékhez került és előbb jegyző, majd bíró lett. 1910. a pécsi járásbírószághoz helyezték át. 1921. a járásbírószázi elnökévé nevezték ki. Több társadalmi egyesületnek tagja. Értékes működését dícsérettel jutalmazták.

Dedek Crescens Lajos, prelátnak-kanonok, szül. Nyitra, 1862 jún. 19. Középiskoláinak befejezése után Bpsten egyet. tanulmányokat folytatott, majd a papnevelői egyházi-irodalmi iskola elnöke volt. 1885—1891. mint fővárosi káplán működött és 1891 óta az egyetemi könyvtár szolgálatában áll. 1899. udv. kápláni címet kapott. 1898 óta mint a központi kongruabizottság titkára résztvevett annak előkészítő munkálataiban. Széleskörű történelmi és egyházi irodalmi munkásságot fejtett ki. Nevezetesebb önálló művei: *A magyarországi főpapnevezések történetének váz-*

lata. A karthauziak Magyarországon, Kolostorból kolostorba. Az Údv. őszövetségi története, Katolikus egyháztörténelem, Szentek élete stb. A *Katolikus Egyházi Közlöny* megalapítója. A *M. tud. Akadémia* tagja. Jelenleg a bpesti egyetemi könyvtár öre és levéltárosa.

Deér Endre, gyógyszerész, szül. Varsány, 1865 ápr. 6. Egyet. tanulmányait Breszlauban és Budapesten végezte. 1897. Budapesten telepedett le. Az *Országos Közegészségi Tanács* rendes tagja, a *Gyógyszerésztudományi Társaság* alelnöke, a *Gyógyszerész-aprobációs Vizsgálóbizottságnak*, a *Brüsszeli Kir. Gyógyszerész Társaságnak*, a *Magyar Gyógyszerészkönyv szerkesztőbizottságának* tagja, az *Orsz. Allategészségügyi Tanács* rk. tagja. Szakirányú dolgozatai magyar és német folyóiratokban jelennek meg. M. kir. kormányfőtanácsos.

Deésy Kempf Alfréd, filmrendező, zeneszerző, szül. Deés, 1877. szept. 22. Iskolai tanulmányait Deésen és Kolozsváron végezte. Az első magyar filmszínész. Pályáját 1910. kezdte Debrecenben, ahol a helybeli filmszínház igazgatója volt. Első filmszerepét a *János vitéz* c. filmben játszotta. Utána az Uher filmgyár tagja lett. A *Rablélek* c. filmben Fedák Sárival játszott együtt. Ezt követte a *Sphinx* c. filmje, amelyben Márkus Emilia volt a partnere. 1920. filmgyárat alapított. Hazafias és vallásos tárgyú filmjeivel külföldön is sikert aratott. D. mint zeneszerző is működött. Juhász Gyula *Atalanta* c. vígoperáját zenésítette meg, azonkívül számos műdalt szerzett.

Degen Árpád (felsőhegyi), botanikus, egyet. m.-tanár, szül. Pozsony, 1866. Eredetileg orvosi pályára készült és orvosi doktorátust is szerzett. Kora ifjúsága óta foglalkozott botanikával. 1896. megbízták a bpesti vetőmagvizsgáló állomás átszervezésével és egyben külföldi tanulmányútra küldték. 1897. a vetőmagvizsgáló állomás vezetőjévé, majd 1911. igazgatójává nevezték ki. 1896. a bpesti egyetem m.-tanárává képesítették. 1911. mezőgazd. kísérletügyi főigazgató lett. 1921. a kopenhágai, 1924. a cambridgei nemzetközi vetőmagvizsg. kongr. főelőadója volt. Nagy része van a mezőgazd. termények hamisításának tilalmazásáról szóló tc. előkészítésében. D. Magyarország és Európa délkeleti része flórájának egyik legkiválóbb ismerője. Főbb művei: *Bemerkungen über einige orientalische Pflanzenarten*, *Ergebnisse einer Botan.*, *Egy új Ajuga-fajról* és a *Beitrag zur Flora Albaniens und Macedoniens*. A *Magyar Fűvek Gyűjteménye* és a *Magyar sásfélék* c. kiadványok szerkesztője. A *M. Tud. Akadémia* lev. tagja, udvari tanácsos, a *Cambridgei National Institut of Agriculture* tb. és a *finn dentrológiai társulat* lev. tagja. A *Kir. M. Természettudományi Társulat* növényteni szakosztályának elnöke.

Degré Miklós, a Budapesti Kir. Itéltőtábla elnöke, szül. Vác, 1867 okt. 14. Degré Alajos

kitűnő szépíró, balpárti követ fia. Szülőházában az akkori irodalom és politika vezető egyéniségei gyülekeztek és a fiatal D. Jókai, Irányi és Klapka társaságában nevelkedett. Középiskoláit és jogi tanulmányait a budapesti tudományegyetemen végezte. Egész fiatal, korában kitűnő társai közül írói tehetségével. Az egyetemen az ifjúság vezére és az Egyetemi Olvasókör elnöke volt. 1890. szerezte doktori oklevelét. Rövid ideig ügyvédjelöltsködött, majd 1890. a budapesti törvényszéken joggyakornok lett. 1894. min. fogalmazó, 1898. a békési kir. járásbíróság vezetője, 1905. a zalaegerszegi tvszék, majd a győri tvszék elnöke volt. 1914. kúriai bíróné és a budapesti központi járásbíróság vezetőjévé, 1915. a budapesti ítélőtábla tanácselnökévé, 1921. a kir. ítélőtábla alelnökévé lett. 1918—20. a magyar gazdasági válság legnehezebb napjaiban az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnöki tisztét látta el. 1926. a kormányzó a budapesti ítélőtábla elnökévé nevezte ki, amit az egész magyar jogászvilág és a bírói kar legmelegebben fogadott. D. hosszú bírói pályája alatt rendkívül kiterjedt irodalmi működést fejtett ki. Számos cikket, jogi tanulmányt és értekezést írt különböző szaklapokba. Főbb művei: *Főtárgyalás az esküdtbíróság előtt* (1912). *Az esküdtbíróságokról szóló törvény magyarázata* (1914). *Az árdrágító visszaélésekről szóló törvény magyarázata* (1916). *Háborús büntetőjog* (1918). *Anyagi és alaki büntetőjog*. (Angyal Pállal) 1917 és 1927. Átdolgozta az *Eötvös Illés Károly-féle Magyar Büntetőtörvények Zsebkönyvét*.

Dehmal Károly, gyáros, szül. Deutsch-Böhmében, 1862 jan. 28. Előtanulmányait Wienben végezte, majd Bpsten zongorakészítő üzemet létesített. Gyártmányainak elismeréséül sok oklevelet és egyéb kitüntetést kapott. Elnöke és választmányi tagja számos ipartestületnek és egyesületnek.

Dékány István, egyet. m.-tanár, szül. Kecskemét, 1886 ápr. 30. Középiskoláit szülővárosában, egyet. tanulmányait a bpesti, jénai egyet. bölcs. karán, jogi tanulmányait a bpesti és londoni egyetemeken végezte. 1911. bölcsészettudor; 1920. a történelemfilozófia magántanára lett a kolozsvári, 1922-ben pedig a bpesti egyetemen. Történelemtanárnak kényszerült, de korán az állam- és társadalomtudomány, valamint a történet és társadalomfilozófia kötötte le figyelmét. 1922. a *M. Tud. Akadémia* tagjai sorába választotta. 1926 óta a *Magyar Filozófiai Társaság* főtitkára, 1927 óta az *Athenaeum* c. folyóirat szerkesztője. Az akadémia kebelében 1928. megalakult filozófiai bizottság előadója. 1928—29. tanévben a bpesti egyetem bölcsészeti karán helyettes tanár. 1929. a bölcsészeti kar a társadalomfilozófia előadásával bízta meg. Történeti és főképp társadalomfilozófiai irodalmi működése szigorúan elméleti irányú. Az elméleti társa-

dalomtudományt szellemi tudományként műveli és főképp a társadalmi szervezetek (alkulatok) életműködésével foglalkozik. A külföldön most meginduló morfológiai irányzatnak egy évtizede munkása. Újabban erkölcs-tani és társadalomfilozófiai problémák foglalkoztatják. Főbb munkái: *Bevezetés az in-cerpszichikai megismerés elméletébe*, *Társadalomalkotó erők*, *Bevezetés a társadalom lélektanába*, *Tudományelméleti alapok a társadalomtudományban*, *A történettudomány módszertana*, *A magyar történettudomány kézikönyve*, *Föld és ember*, *A közgazdaság- és társadalomtan elemei*. Ezenkívül a szaklapokban számos tudományos értekezés jelent meg.

Delmár Walter, okl. mérnök, szül. New-York (U. S. A.), 1893 dec. 28. Tanulmányait a bpesti műegyetemen végezte, ahol kultúr-mérnöki oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után a *Fleischmann Antal dunakotró és gőzhajózási vállalat* kötelékébe lépett és 1922 óta, mint a cég beltagja, működik. A magyar automobilsporthoz fejlődése elválaszthatatlanul forrott össze nevével. Kezdeményezője volt a magyar autóversenyek bevezetésének és mint aktív versenyző, egymásután aratta győzelmeit. Az 1927. évi svájci és magyarországi autóversenybajnokság nyertese. A magyar és az osztrák Tourist Trophy szenior győztese. Mint motorkerékpáros is számos győzelmet aratott. Eddigi versenyzései alatt 161 első díjat nyert. A háború alatt tart. hadnagyi rangban harctéri szolgálatot teljesített és magatartásáért a Signum Laudist és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. A *Királyi Magyar Automobil Clubnak*, a *Cordaticnak* és a *Steyer-műveknek* ig. tagja.

Dembitz Gyula, mérnök, m. kir. kormányfőtanácsos, r.-t. ügyv. igazg., szül. Bpest, 1873 okt. 9. Középiskoláit Budapesten, műegyet. tanulmányait Berlinben végezte. Mérnöki tevékenysége főleg Nagymagyarország elektrifikálásának szolgálatában állott, azonkívül Szerbiában és Csehországban számos villamostelepelt létesített. Egész sor elektromos telepek és távhálózatnak megalkotása fűződik nevéhez. 1923. megalapította az *Elektromos Áramszolgáltató R.-T.-t.*, ahol jelenleg mint alelnök-ügyvezető igazgató működik. A szaklapokban értékes tanulmányai jelentek meg. A *Villamfelszerelők és Műszerek Lapjának* felelős szerkesztője. Ipartestületi elnök, a *Kereskedelmi és Iparkamara* beltagja, a szfv.-i törv. hat. ipartanácsnak, az *Iparoktatási Tanácsnak*, az *Állami Biztosítási Szaktanácsnak* rendes tagja, azonkívül számos egyesületben visel vezetőségi tisztséget. A hadiékítményes Ferenc József-rend lovagkeresztjének, a bronz kat. érdeméremnek, a II. o. vaskeresztnek és számos más katonai kitüntetésnek tulajdonosa.

Deme László, ref. lelkész, szül. Zádorfalva, 1889 jún. 26. Középiskoláit és teol-

giai tanulmányait Sárospatakon végezte, majd az edinburghi egyetem hallgatója lett. Titkára volt a *Magyar Ev. Keresztény Diákszövetségnek* és igazgatója a *Diákok házának*. 1926 óta Pécel lelkésze. Egy időben szerkesztője volt az *Erő* és a *Diákvilág* c. ifjúsági lapoknak. Jelenleg a *Pécel* c. lap belmunkatársa. A *Népművelési Bizottság*, a *Levente Egyesület* választmányának és a községi képv.-testület tagja. A *Diákszövetségi könyvkiadóvállalat* elnöke.

Demény Károly, ny. államtitkár, posta-és távirá-vezérigazgató, szül. Temesvár, 1859 máj. 28. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti egyetemen megszerezte a jogi doktorátust. 1882. lépett a posta szolgálatába, ahol 1895 főigazgatói rangban a bpesti kerület vezetésével bízták meg, mely megbízatásban sokoldalú külföldi tanulmányok alapján közel negyedszázadon át sikerrel dolgozott a magyar posta tökéletesítésén és a személyzet helyzetének javításán. 1918. a forradalom elűzte. 1919. államtitkári ranggal a m. kir. posta és távirá-vezérigazgatójává nevezték ki. Nagy érdemei vannak a magyar posta, távirá- és telefonszolgálat intézményeinek újjászervezése körül. 1888. D. dolgozta ki a postai tarifákat és üzletszabályokat. D. érdeme a postai szolgálat egyszerűsítése is, amivel az ország konszolidációját segítette elő. Működése alatt számos szociális és jóléti intézménnyel gazdagította a postaszemélyzetet, mint a Postás otthon, a posta betegségügyi biztosító intézete, a postások jóléti alapítványa, a postások országos méhészegyesülete, stb., de ugyanezeken teljes felelősséget teremtett a szolgálat terén. Nagy tekintélyének és népszerűségének jele, hogy mint főigazgatót, a *Postaltisztek Orsz. Egyesülete* elnökévé választotta. D. kiváló sportember, akinek nevéhez a testnevelés és sportélet számos értékes intézménye fűződik.

Demjanovich Miklós, járásbírósi eln., szül. Fenyvesvölgy, 1878 dec. 18. Középiskolai tanulmányainak befejezése után joghallgató lett. 1901. Tordán igazságügyi szolgálatba lépett. Bpsten letette a bírói vizsgát. 1909. mint albíró a dési törvényszékhez, 1913. járásbírói rangban Dévára került. A háború kitörésekor katonai szolgálatra hívták be. Érdemeiért a *Signum Laudis*szal jutalmazták. 1918. Pujón átvette a jár.-bírói vezetői feladatát. 1920. a bpesti törv.-székre osztották be, majd saját kérelmére Debrecenbe helyezték át, ahol a kir. járásbírósi elnöke lett.

Demjén Márton, ref. lelkész, szül. Szatmár, 1857. Tanulmányait Szatmárnémetiben, Pápán és Bpsten végezte. Egyházi működését Balatonkenesén kezdte és 1893 óta a veszprémi ref. egyház lelkésze. Az egyházi irodalom munkása. Több önálló munkája jelent meg. A veszprémi egyház esperese és zsinati tagja

volt. 25 éven át főjegyzője és tanácsbírája volt a ref. egyházmegyének.

Démusz János, vendéglős, szül. Borosjenő, 1880 máj. 13. Tanulmányainak befejezése után Gödöllőn telepedett le, majd Győrben 1922—1924. a *M. A. V.* étterem bérelője volt. 1924 óta a bpesti *Nyugoti pályaudvar* éttermeinek bérelője. Egész Nyugat-Európát beutazta és értékes szaktudását fenti üzem felvirágoztatásában fejtette ki. A bpesti szállodások és vendéglősök *Ipartestületének* elnöke.

Dencz Ákos (kézdivásárhelyi), a magy. kir. postatisztképző tanfolyam rendes tanára, min. tanácsos, orsz.-gyűl. képviselő, szül. Szamosújvár, 1876 jan. 4. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése, valamint jogi és államtudományi tudorává avatása után hosszabb európai tanulmányutat tett. A budapesti kereskedelmi és iparkamara kebelében 1912-ben megtartott első ipartestületi tisztviselői tanfolyam egyik előadója volt. 1921. mint a m. kir. postatakarékpéntztár helyettes vezérigazgatóját a postatisztképző tanfolyam rendes tanárául hívták meg, ahol a közgazdasági ismereteket és a postatakarékpéntztári szolgálatot adta elő. 1926. a támaszi kerület mandátumát egypárti programmal nyerte el. Számos közgazdasági és pénzügyi tanulmányát közölték különböző szaklapok és napilapok. A *postatakarékpéntztári szolgálat vezérfonala* c. mű szerzője és a Pénzügyi Törvénytár egyik társszerkesztője. Gyakran elnököl a felsőkereskedelmi iskolák érettségi vizsgálatán, mint kiküldött miniszteri biztos. Pályája alatt sokoldalú, szakirányú, társadalmi és politikai munkásságáért számos polgári és hadi kitüntetésben részesült és több közszolgálatára választotta.

Dénes Gyula, r.-t. ügyv.-igazg., szül. Szekszárd, 1876. Középiskoláit és a kereskedelmi akadémiát Bpsten végezte és 1894. a biztosítási szakma szolgálatába lépett. A bal- és szavatossági biztosítás ez időtájt indult meg hazánkban és csakhamar annak alapos ismerőjévé vált. 1903. külföldi tanulmányútra ment és egy ideig Bécsben működött. 1906. hazatért és újból a *Nemzeti Balcsbiztosító R.-T.* kötelékébe lépett, melynek ma ügyvezető igazgatója. Mint a legrégebb szakemberek egyike, minden erjét szakmája előbbrevitelének és intézete felvirágoztatásának szenteli. Szakcikkei a biztosítási folyóiratokban jelennek meg.

Dénes Gyula, hírlapíró, szül. Nyfregyháza, 1899 nov. 15. Tanulmányainak elvégzése után katonai szolgálatot teljesített és csak a háború után szerelt le. Előbb vidéki napilapoknál, majd bpesti színházi lapoknál működött. Egyfelvonásosait, szanónjait sikerrel adták elő a bpesti kabarékban. 1925-ben megalapította az *Új Magyarország* c. politikai hetilapot, melynek azóta felelős szerkesztője.

Dénes István, ügyvéd, v. orszgy. képvis., szül. Szászváros, 1889 márc. 3. Középiskoláit Kun-Kocsárdon, az egyetemet Kolozsvárott végezte, ahol jog- és államtudományi oklevelet nyert. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és többször megsebesült. 1916. Marosvásárhelyen ügyvédi vizsgát tett. 1918. Aranyos-Torda vármegyében a *Nemzeti Tanács* elnökévé választották. Ez idő alatt a rend fenntartásában fejtett ki eredményes működést. 1919—22. a *Virradat* c. napilapban politikai vonatkozású cikkei jelentek meg. 1922. a tótkomlói kerület nemzetgyűlési képviselőjévé választotta. A *Nemzeti Parasztpárt* megalapítója és szervezője. A párt a haladó gondolkodású parasztságot tömörítette politikai egységgé. Több politikai hetilapot indított, amelyben a magyar földmunkásság érdekeit védelmezte. 1926—29. lapjainak megszűnése után kiadta *Mért pusztul Magyarország?* és a *Végzetes szanálás* c. műveit. Írásaiban pénzügyi és vámpolitikai kérdésekkel foglalkozik.

Dénes Márton, igazgató, szül. Tornallja, 1880 márc. 16. Középiskoláit Bpsten végezte, majd külföldi tanulmányútja után vidéken és a fővárosban szállodai és vendéglői vállalatok élén állott. 1918. a közlekedési miniszter meghívására megszervezte a köztisztviselői konyhákat. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített. A *Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének* elöljárósági tagja. Cikkei a hazai és külföldi szaklapokban jelennek meg.

Dengi János, nyelvész, egyetemi tanár, szül. Orczyfalva, 1882. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti egyetemen tanári oklevelet szerzett. Később a keresk. akadémia, majd 1920. az egyetem közgazdasági karának tanárává nevezték ki. 1923. a *Felsőkereskedelmi Iskolai Tanárképző Intézet* igazgatója, 1925. a *Keresk. Szakiskolai Tanárok Egyesületének* elnöke és a *Budapesti Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottság* alelnöke lett. Nagy érdemei vannak a Gabelsberger-Markovits-féle gyorsírási rendszer bevezetése és a kereskedelmi szakoktatás fejlesztése körül. Főbb művei: *A népszerű gyorsírás és a Gabelsberger-Markovits-rendszerű reformgyorsírás*, *Az orczyfalvi német nyelvjárás hangtana*, valamint *A hazai felsőkereskedelmi iskolai tanárok képzésének és képzésének multja és jelen állapota*. Ezenkívül számos pedagógiai szakcikke jelent meg a különböző szaklapokban.

Dénes Ödön, r.-t. igazg., szül. Budapest, 1879 jún. 6. Tanulmányait Bpsten végezte, majd a bankpályára lépett. Eleinte egy fővárosi magánbankháznál működött, majd 1905. résztvett a kiskőrösi *Közgazdasági Bank* megalapításában. 1908. a *Magyar Ált. Ingatlanbank* szolgálatába lépett. A háború alatt mint népfelkelő főhadnagy harctéri szolgálatot teljesített. 1920 óta, mint a *Magyar Ált.*

Ingatlanbank igazgatója fejt ki munkásságát. Az Ingatlanbank érdekkörébe tartozó több vállalat igazgatósági tagja.

Denk Tivadar ügyvéd, ny. tanácselnök, szül. Sátoraljaújhely, 1871. Középiskoláit szülővárosában, egyet. tanulmányait Bpsten végezte, ahol 1895. jogtudományi oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után, mint bírói joggyakornok a bpesti tszék szolgálatába lépett. Fokozatos előléptetések után a bpesti kir. tszék tanácselnöke lett és ebben a minőségében ő tárgyalta a világhírűvé vált Leirer Amália, Pap Piroska és Léderer Gusztáv-féle gyilkossági bűnpereket és a Roboz-féle bűnpert. Nyugalombavonulása óta mint ügyvéd főleg büntetőügyekkel foglalkozik.

Débold Zoltán, Orsz. Társ. Bizt. Int. aligazg., szül. Székesfehérvár, 1882 márc. 2. Középiskolai és jogi tanulmányait Bpsten végezte. Államtudományi doktorátusát a kolozsvári egyetemen szerezte meg. Ezenkívül letette az államszámviteltani államvizsgát és a p. és t. szakvizsgát is. 1903. m. kir. kereskedelemügyi minisztérium, 1905. pedig a m. kir. posta szolgálatába lépett. A háborút, mint tartalékos tüzérszázados küzdötte végig, s a hadiékítményes Signum Laudis és a koronás arany érdemkereszt kitüntetésekben részesült. 1918. számtanácsossá, 1919. titkárrá nevezték ki. Értékes munkásságának elismerésül 1928 óta mint az Orsz. Társ. Bizt. Int. aligazgatója működik.

Derra Ferenc (moródoi), magy. kir. selyemtenyészési főfelügyelőség vezetője, szül. Nyitra, 1889. Iskoláit Alsókubinban végezte. Bpsten selyemtenyészési felügyelő lett. Később Győrött és Szolnokon működött, mint h. főfelügyelő. 1925. a bajai m. kir. selyemtenyészési főfelügyelőség vezetőjévé nevezték ki. A háborúban katonai szolgálatot teljesített.

Dési Géza, ügyvéd, orsz.-gyűl. képvis., szül. Nagyvárad, 1870. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetemen a jog- és államtudományok tudorává avatták. Rövid ideig Bihar vm. tb. szolgabírája volt. Később Bpsten folytatott ügyvédi gyakorlatot. 1905. a magyarországi kerület képviselői mandátumát nyerte el szabadalvópárti programmal. 1915. a fővárosi th. bizottság tagja lett. 1923. a Kúria ügyvédi tanácsának tagjává nevezték ki. Orsz.-gyűl. képviselővé a főváros északi kerülete választotta egységspárti programmal. A *Budapesti Ügyvédi Kör* elnöke, a *Polg. Egység Klubjának* alelnöke, az *Orsz. Iparosszövetség* és az *Erzsébetvárosi Kör* társelnöke. Jogi, politikai és társadalmi tárgyú írásait a fővárosi lapok közlik.

Dessewffy Emil (gróf, cserneki és tarkeői), nagybirtokos, volt főrendiházi tag, szül. Büdszentmihály (Szabolcs vm.), 1873 márc. 19. Középiskolai tanulmányainak be-

fejezése után a gráci, majd a bpesti tud. egyetem jogi karának hallgatója volt. Hosszú ideig működött a diplomáciai pályán. 1892. szabadelpvűparti programmal orsz.-gyűl. képviselővé választották. Az országgyűlésnek három cikluson keresztül volt tagja. A közéletben jelentős szerepet tölt be. Számos gazdasági és kulturális egyesület vezető tagja.

Dessewffy István (cserneki és tenkeői), min. tanácsos, szül. Eperjes, 1877 máj. 5. Középiskoláit szülővárosában végezte, majd áll.-tud. oklevelet nyert. Sáros vm. szolgálataiba lépett, ahol rövidesen főjegyzővé nevezték ki. Megalapítója és 10 éven át szerkesztője volt a tót nyelven megjelenő *Nasa Zastava* c. hazafias hetilapnak. A cseh megszállás után Bpestre költözött. A felvidéki egyesületek szövetségében, később a Területvédő Ligában működött. 1924. belügyminiszteri osztálytanácsossá, 1928. miniszteri tanácsossá nevezték ki. A magyarországi Turán Szövetség keretében megszervezte a sajtótanfolyamot. A *Turán Társaságnak*, a *Magyar Lengyelbarát Szövetségének* és a *Társadalmi Egyesületek Szövetségének* alelnöke. Önálló munkái: *H. Rákóczi Ferenc élete*, *Zágoni Mikes Kelemen és az Északkeleti felvidék helyzete*. Közírásgatási szakcikkei a különböző napilapokban jelentek meg.

Dessewffy István (gróf), földbirtokos, szül. Bpest, 1882 febr. 13. Középiskoláit Budapesten végezte, majd a kassai jogakadémián és a kolozsvári egyetemen tanult. Közszolgálati működését a belügyminisztériumban kezdte meg, ahonnan 1906. külföldre távozott. A háború alatt a harcétren teljesített szolgálatot és vitézségéért a *Signum Laudis*t kapta meg a kardokkal, nemkülönben a kis ezüst vitézségi érmet és a Károly-csapatkeresztet. A román megszállás alatt sok zaklatásnak volt kitéve. Azóta szabolcs-megyei birtokát kezeli. Élénk részt vesz megyéje közéletében. Az *Omge* és az *Alsószabolcsi Árvíz és Ármentesítő Társulat* választmányi tagja, valamint Szabolcs megye törv.-hat. bizottságának tagja.

Dessewffy László, földbirtokos, szül. Budapest, 1875 febr. 20. Középiskoláit külföldön végezte, majd jogi tanulmányokat folytatott. Később nagykatai birtokán gazdálkodással és szőlészettel foglalkozott. A háborúban harcétreni szolgálatot teljesített és magatartásáért a kieszüst és bronz vitézségi érmet, a Károly-csapatkeresztet és a sebességi érmet kapta meg. A vmegyei törv.-hat. bizottságnak és számos társadalmi egyesületnek tagja.

Deszberg Antal, közigazdász, bányagazgató, szül. Abádszalókon, 1875. A budapesti keresk. akadémia elvégzése után 1891. a Salgótarjáni Kőszénbánya R.-T. szolgálatába lépett. Eleinte a társulat elnökének, dr. Chorin Ferencnek titkára volt, aki felismerte tehetségét és így majdnem évenként előlépett.

1920. kinevezték a vállalat ügyvezető igazgatójává. Sok évi munkássága alatt nagy rátermettséggel vett részt a bányatársulat széntermelésének fenntartásában és fokozásában, valamint új széntelepek felkutatásában. Tagja volt a hadügyminisztériumban létesített munkaügyi panaszbizottságnak, melynek célja a bérviszályok elhárítása volt. Mint a munkaadók képviselője e bizottságban nagy szakismerettel és megértéssel elősegítette oly döntések hozatalát, melyek a legváltóságosabb időkben is biztosították a magyar széntermelés nyugodt menetét. A háború után a társulat több ipari érdekeltséget alapított, amelyek kiépítése körül D. szintén igen élénk működést fejtett ki. Külön érdeme, hogy a bányatelepek villamosáramát távvezetékek útján több városba és községbe juttatta el. Igazgatósági tagja a petrozszényi román bányatársaságnak, a cseh-szlovákiai, nyugatmagyarországi kőszénbányának, az Egyesült téglás és cementárugyárnak, valamint számos más ipari, bányai és villamossági társaságnak. Tagja a Gyosz-nak és a Magyar Bánya- és Kohóvállalatok Egyesülete igazgatóságának.

Deffre István, kir. főállatorvos, szül. Szécsény, 1881 júl. 1. Középiskoláit Szegeden, az Állatorvosi Főiskolát Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után egy ideig a bpesti belklinikán működött, majd a földművelésügyi minisztérium egészségügyi főosztályán teljesített szolgálatot. 1904—1913. Gyulán városi és járási, 1913—1928. Szigetváron járási főállatorvos volt. A háborúban mint népfelkelő állatorvos katonai szolgálatait teljesített és a koronás arany érdemkeresztet kapta meg. 1928 óta Nógrád és Hont vmegyék törv.-hat. állatorvosa.

Debre László, orvostanár, bakteriológus, szül. Nagysurány, 1874. A budapesti egyetemen nyert orvosi diplomát. A vérszettek felismerésének módszerét D. alkalmazta először a törvényszéki orvostanban. Nevéhez fűződik a serológiai gátlási tünetny, valamint az állati vérhas okozójának felismerése. 1901. megalapította a *Jenner-Pasteur Intézetet*. 1903. egyetemi m.-tanár, 1906. a *Charité poliklinika* tbc.-osztályának vezetője lett. A háború alatt törzsrósvosi rangban szolgált. 1918. megalapította a *Hungária Szerumművek r.-t.-ot*. Főbb művei: *Parasitológia*, *Impfstoffe und Sera*, *Az immunitástan tankönyve*.

Deutsch Dávid, főrabbi, szül. Balassagyarmat, 1898. Tanulmányait Salgótarjánban és Balassagyarmaton végezte, majd Balassagyarmaton és Vácott mint segédlelkész működött. 1926. a balassagyarmati ortodox hitközség rabbijává választották meg. A város társadalmi és egyházi életének jelentős tagja. A városi tanügyi és kulturális bizottságok vezetője. Jelentős egyházirodalmi munkásságot fejt ki.

Deutsch Ernő, igaz. főorvos, szül. Bpest, 1872 szeptember 19-én. Középiskoláit és az

egyetemet Bpsten végezte, ahol 1895. orvos-tudori oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után a Stefánia gyermekórházban működött, majd külföldön végzett tanulmányokat. A világháborúban mint ezredorvos katonai szolgálatot teljesített és szolgálataiért a Signum Laudisszal és a III. o. vöröskereszt éremmel tüntették ki. Az 1916-i bécsi hadi és az 1917-i bpesti „Had- és népegészségügyi“ kiállítások megszervezésében tevékeny részt vett. Egyik szervezője volt a budapesti *Gyermegészségügyi kiállításnak* és igazgatója az 1926. lezajlott *Nemzetközi Embervédelmi Kiállítás* tudományos részének és ezért a német vöröskereszt érmet kapta meg. Az *Ingyentej Egy.* rendelőintézetének igazg., főorvosa, a *Stefánia Szöv.* 3-as számú védőintézetének vez. főorvosa, az *Omike, Mikéfe* és a pesti „Szegény Gyermekkegyesület“ elnöki tanácsának, a budapesti izr. hitközség választmányának tagja; az „Izr. Süketnémák Országos Intézetének“ elnöke. Több gyermekgyógyászati és gyógypedagógiai tanulmányt írt. A „*Magyar Orvos*“, „*Centralblatt f. Kinderheilkunde*“-nek és a spanyol „*Paidoterapia*“ szerkesztőségének beltagja. A „*Magyar Gyermekorvos Társaság*“ pénztárosa A „*Deutsche Gesellschaft für Kinderheilkunde*“ tagja.

Deutsch Jenő, ügyvéd, szül. Ujpest, 1879 ápr. 12. Középiskoláit és a tud.-egyetemet Bpsten végezte. Mint fiatal jogász résztvett a munkásmozgalmakban. Ügyvédi irodáját Ujpesten nyitotta meg. Több bécsi krónikás könyvet írt, amelyek *Dévény Jenő* név alatt jelentek meg. A *Kassai Napló* és a *Nép-szava* munkatársa volt. A budai munkásság jogtanácsosa, megalapítója az újpesti *Gyermekbarát Egyesületnek*.

Deutsch Lajos, a szfőv. Elektromos Művek vezérigazgatója, szül. Jászberény, 1869. máj. 14. Középiskoláit Bpsten végezte, majd a József műegyetemen gépészmérnöki oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejezése után a szfőv. Elektromos műveinek szolgálatába lépett, ahol alapos felkészültsége és nagy szaktudása révén csakhamar vezető pozícióra tett szert. Fokozatos előlépés után igazgatóvá, majd az *Elektromos Művek* vezérigazgatójává nevezték ki. Ebben a minőségében nagy érdemeket szerzett az *Elektromos Művek* fejlesztése és a fővárosi villanyszolgáltatás kiterjesztése terén. A *Magyar Elektrotechnikai Egyesületben*, valamint a *Magyar Mérnök- és Építészegyletben* több előadást tartott az elektromos áramtarifák, az elektromos melegítőkészülékek és a fővárosi *Elektromos Művek* fejlődéséről. A *Magyar Elektromos Művek Orsz. Szövetségének* és a *Magyar Elektrotechnikai Egyesületnek* alelnöki tisztét viseli. Rendkívüli érdemeinek elismeréséül a kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki.

Deutsch Lénárt, r.-t. ügyvez. igazg., szül. Brünn, 1890 jan. 21. Középiskoláit és a textil-

iskolát Brünnben végezte. Tanulmányainak elvégzése után Losoncon, mint textilgyári tisztviselő kezdte működését. 1920. a *Magyar Posztógyárhoz* került, ahol szorgalmas és hasznos munkásságának eredményeképpen 1928 óta mint ügyvezető igazgató működik. A munkásoknak a textilszakmában való kiképzésében tevékeny részt vett. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és számos kitüntetésben részesült.

Deutsch Mór, sütőmester, szül. Győr, 1869. Iskoláinak elvégzése után ipari pályára lépett. 1893. önálló pékműhelyt létesített, amelyet rövid idő alatt nagyszeműmme fejlesztett. 1907. a budapesti Nemzetközi Sütőipari Kiállításon aranyéremmel tüntették ki. 1914. a Budapesti Sütőipartestület elnökévé választották. Ugyanakkor igazgatósági tagja lett az Országos Iparegyesületnek. 1917. a királyi ipari és közjótékonyági téren szerzett érdemeiért a koronás aranyéremkereszttel tüntette ki. 1922. az Országos Iparegyesület jubileumi ezüst díszermét kapta meg. D. életében résztvesz a fővárosi demokratapárt életében is. A fővárosi törv.-hat. bizottságának tagja és a *Sütőiparosok Értékesítő és Beszerző Szövetkezetének* elnöke. Egyik megalapítója és vezetője a *Budapesti Sütőiparosok Körének* és a *Sütőmunkaadók Szövetségének*, az *Országos Közélelmezési Tanács tagja*, az *Országos Központi Arvizsgáló Bizottság* élelmezési oszt. volt előadója. Az *Országos Kézművestestület* társelnöke és az *Ipartestületek Országos Szövetségének* volt alelnöke. Egy időben tagja volt a fővárosi közélelmezési tanácsának. Tevékeny működést fejt ki a munkanélküliek segélyezése terén is.

Déshy Károly Frigyes, r.-t. igazg., szül. Budapest, 1881 jan. 4. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után a bpesti műegyetemen mérnöki diplomát szerzett és az *Éggyesült Izzó* szolgálatába lépett, amelynek főmérnöke, majd aligazgatója lett. A *Standard Villamosági R.-T.* megalakulása óta mint annak műszaki igazgatója fejt ki értékes működést.

Dezsényi Béla, magy. kir. gazd. főigazg., szül. Zsámbok, 1866 ápr. 22. Középiskoláinak elvégzése után a keszthelyi Gazdasági Akadémia hallgatója lett. Mint gazdasági gyakornok kezdte meg működését. 1888-ban a mezőhegyesi állami méneshirtokon. Harmincháromévi állami szolgálat után, melyet a különböző méneshirtokokon, a földművelésügyi minisztériumban és a gödöllői koronauradalomban töltött, 1920-ban Rubinek Gy. földművelésügyi miniszter az állami birtokok élére állította és megbízta az állami birtokok főosztályának vezetésével. Mint főigazgató az állami birtokok jövedelmezőségének fokozásán és ezzel kapcsolatban a birtokok iparosításával foglalkozott. 1923 óta mint a *M. Kir. Kertészeti Tanintézet* főigazgatója működik. Érdemeinek elismeréséül a polg. érdemkereszttel és a II. o. polg. hadiérdemkereszttel tüntették ki. Je-

lenleg a kertészeti tanintézetnek kertészeti akadémiává való fejlesztésén dolgozik. A *Gazdasági Egyesület* tanácsának és a *Szakoktatási Tanácsnak* tagja.

Dezseöffy Aurél, ny. államtitkár, orsz. gyűl. képvis., szül. Nagykáta, 1875. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése, valamint államtud. doktorátusának elnyerése után hosszabb tanulmányútra indult. 1896. a kereskedelmi minisztériumban kezdte meg pályafutását. 1905. az elnöki osztályba helyezték, 1907. min. osztálytanácsossá lépett elő. A háború alatt főhadnagyi rangban szolgált. 1916. min. tanácsosi rangra emelkedett. 1920. az összes magyar vasutak, az áll. vas- és gépgyár, az autó és légiforgalom ügyeinek felülvizsgálatát végezte államtitkári hatáskörben. 1923. államtitkári rangra emelkedett. Az időközi választások során a sajszentpéteri kerület egységespárti programmal orsz.-gyűl. képviselőjévé választotta. 1929. nyugalmába vonult. A kormányzó a csillagos II. oszt. magyar érdemkereszttel tüntette ki. A hazai vasúti joganyag összeállításával értékes munkát végzett. Széleskörű szakirodalmi tevékenységet fejtett ki.

Dézi Lajos, egyet. tanár, szül. 1868. A régi magyar irodalom terén végzett kutatásairól hézagpótló értekezéseket írt. Legjelentősebb ténykedése Balassa Bálint összes műveinek sajtó alá rendezése. Tanulmányai: *Tinódi Sebestyén, Erdélyi arcképek, Szenczi Molnár Albert, Szenczi Molnár Albert naplója, Báró Jósika Miklós, Magyar történelem tárgyú szépirodalom, Misztótfalusi Kis Miklós.*

Dezső Kázmér, polgármester, szül. Nagykőrös, 1883 nov. 23. Középiskoláit Nagykőrösön, egyetemi tanulmányait Bpstenen, majd a kecskeméti református jogakadémián végezte, ahol jogi és államtudományi államvizsgát tett. Közben a bpesti Keleti Kereskedelmi Akadémia hallgatója is volt. Hosszabb tanulmányutakat tett a balkáni államok látogatásával Európa minden országában és az Egyesült Államokban. 1905. a *Magyarország* belső munkatársa volt. 1906. az Esztergomi Kereskedelmi és Hitelbank jogi osztályán dolgozott. 1907. közigazgatási szolgálatát Nagykőrös kötelekében kezdte meg. A háború kitörésétől kezdve, az egész háború alatt, katonai szolgálatot teljesített. 1919. átvette a nagykőrösi rendőrség vezetését. A kommun. elől Pozsonyba menekült, ahol a csehok letartóztatták és Theresienstadtban fogságba vetették. Kiszabadulása után Bécsbe menekült, ahol 9 hónapig lakott. Hazatérése után 1922. Nagykőrös város h. főjegyzője lett. 1923. városi főjegyzővé, majd 1924. polgármesterré választották. Polgármesteri működése alatt Nagykőrös kulturális, közegészségügyi és szociális életét újjá alakította. A magyar gyümölcsértékesítés eszméjét D. vette fel legelőször. Működése nyomán a magyar hivatalos és gazdasági tényezők a gyümölcskivitel fokozásának kérdésével ál-

landóan foglalkoznak. Számos nagyipari vállalat igazg. tagja, az OMKE tiszteletbeli tagja. A városi múzeum megalapítása körül jelentékeny érdemeket szerzett. A város kulturális és társadalmi egyesületeinek alapító- és vezetőtagja. Közgazdasági cikkei fővárosi lapokban jelennek meg.

Dick Bódog, újságíró, szül. Miskolc, 1893. Egyetemi tanulmányainak elvégzése után lépett az újságírói pályára. Előbb *Az Est*, majd az *Újság* belső munkatársa lett, amely lapnak egyben kiadóhivatali igazgatója is.

Dicsőfi Sándor, kúriai bíró, szül. Balmazújvároson, 1861 márc. 15. Középiskoláit kitűnő eredménnyel végezte és utána a debreceni jogakadémián és a bpesti tud. egyetemen folytatta tanulmányait. U. o. 1884. jogtudorrá avatták. Közvetlenül azután a debreceni törvénytudomány kezdete meg igazságügyi működését. 1886. ügyvédi vizsgát tett. Később Nagyváradra és Nyíregyházára helyezték át, hol törvénytudományi bíróvá lépett elő. 1905. a debreceni ítélőtábla, 1916. a kúria bírójává nevezték ki. A II. büntető tanács ítélőbírája. Az utóbbi évek számos nagyszabású konszolidációs pörében szerkesztett ítéletével nagy jogi tudásról tett tanúságot.

Dietz István, ügyvéd, hírlapíró, szül. Bpsten, 1897. Középiskolai és jogi tanulmányait szülővárosában végezte. A háború alatt önként bevonult és mint vadászhadnagya a fronton megsebesült. Megkapta: az I. és II. o. vitézségi érmet, a Károly-csapatkeresztet és a sebesülési érmet. A kommunizmus kitörésekor külföldre menekült, majd annak bukása után hazatért és atyja vállalatában tevékenykedett. 1927. ügyvédi oklevelet szerzett és megnyitotta irodáját. D. ismert versenyző és bíró. A Magyar Atlétikai Szövetség ellenőre. D. hírlapírással is foglalkozik. Az 1924. évi párisi Olimpiáson az *Esti Kurir* levelezője volt. Jelenleg a *Sport Hírlap* vívórovatvezetője és a *Nagykereskedelem* borászati rovatának vezetője.

Dietz Károly, volt államrendőrségi főkapitány, szül. Sopron, 1885 júl. 21. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Bpstenen végezte. Jogtudományi oklevelének megszerzése után, a bpesti államrendőrség kötelekébe lépett. A háború alatt a közéleti minisztérium nyomozóosztályának élére állították és eredményes működéséért a polgári hadi-érdemkereszttel tüntették ki és soron kívül rendőrkapitány lett. 1918. október 31-én főkapitányi rangban a bpesti rendőrség élére állították. Működése alatt önfeláldozó munkával állította helyre a rendet és tartotta fenn az élet- és vagyonbiztonságot. Főkapitánysága alatt a történelmi idők izgalmas eseményei nagy feladatot róttak rá. D. a nehéz és felelősségteljes munkának meg is felelt; megakadályozta a pogrom kitérését, gondoskodott a megszállt területek menekültjeinek elhelyezéséről, a harctérről visszazönlő katonaság lefegyverzéséről, az államfelforgató

elemek fékentartásáról. Letartóztatta Kún Bélát és vezérkarát is és nem rajta múltott, hogy — a Vyx-jegyzék hatása alatt — mégis kitört a kommun. A tanácsköztársaság alatt, a rendőrség és hadsereg bevonásával, ellenforradalmat készített elő, amely azonban árulás folytán nyilvánosságra került és D.-t többedmagával elfogták és forradalmi törvénytörések elé állították. A kommun bukása után a rendőrség felbomlott szervezetét erős kézzel helyreállította és a Friedrich-féle puccs után leköszönt állásáról. A forradalmi idők legfelelősségteljesebb posztján állva, Bpest lakossága és rendőrsége sokat köszönhet szervezőképességének, önzetlenségének és erélyének. Mint rendőri szakcikkíró jelentékeny irodalmi tevékenységet fejtett ki. Önálló szakmunkái: *Házasságszédelgők és házasságközvetítők, Ardrágítási visszaélésekről, A nyomozás alapelvei. Októbertől augusztusig.*

Dietz Miksa, egyesületi igazgató, szül. Kőbányán, 1864. Negyven évvel ezelőtt alapította vállalatát, mely a magyar bor exportját tüzte ki célul. E téren D. jelentős gazdasági sikereket ért el. Ausztriában és Csehországban kiterjedt borpincészetet létesített, mely külföldön nagyban emelte a magyar bor kitűnő hírnevét. A Magyar Borbizományos Orsz. Egyesülete elnökévé, a Magyar Borkereskedők Orsz. Egyesülete pedig igazgatójává választotta.

Dietzl Lajos, ny. h. államtitkár, okl. mérnök, szül. Bpest, 1867 júl. 25. Tanulmányait a Bpesti műegyetemen végezte. 1899. a zombori folyammérnöki hivatal s.-mérnöke, 1905. a közoktatásügyi minisztériumban a közalapítványi ügyosztály felügyelője volt. Gyorsan haladva a ranglétrán min. tanácsos lett. 1927. mint. h. államtitkár vonult nyugalomba. Azóta a *Dietzl r.-t.* elnökgazgatója. Kitüntetései: a Szent Silvester-rend középkeresztje és a polgári Signum Laudis.

Dillenberger Emil, OTI központi ellenőrző orvos, szül. Besztercebánya, 1870 máj. 29. Középiszkolai tanulmányait Besztercebányán, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1894. orvostudorrá avatták. 1914—18. mint honvédezdorvos-orvosfőnök és kórházparancsnok vett részt a háborúban. 1919—1922. a *M. Kir. Hadiigondozó Hivatal* orvosi osztályának volt vezetője, 1922—1927. a *népjóléti minisztérium* orvoselőadója volt, majd az *Orsz. Társadalombiztosító Intézet* ellenőrző orvosává nevezték ki. Nevezetesebb szakirodalmi munkái: *Az Egészség Háza, Egészségkultúra és betegségmentesítés c. tanulmányok* stb. Mint vmegyei tb. tisztifőorvos és egészséggtanár az egészségpedagógia és az általános szociálhygienia terén állandó és közérdekű munkásságot fejt ki már két évtized óta. Német, angol és francia nyelvű munkái közismertek a szakirodalomban.

Dimény Mózes (farkaslaki), postafőigazg., szül. Újszék helyen, 1871 júl. 15. Régi erdélyi

nemesi családból származik. Középiszkolai után a kismartoni postahivatal kötelékébe lépett. Azután több tanfolyamot látogatott és 1901. elvégezte a bpesti tud. egyetemet. Budapestre helyezték, hol többször soron kívül lépett elő. 1920. igazgatóhelyettesi megbízást kapott, 1926. a kereskedelemügyi minisztérium táviró-, távbeszélő- és rádióüzleti és kezelési osztálya élén tényleges főigazgatóvá nevezték ki. Mint a budapesti posta és táviró-tisztiképző tanfolyam tanára, Forner Károlyval *Távbeszélő kezelés és számadástétel* c. úttörő vezérfontalat írt. Több cikke jelent meg a *Posta Szemlében*, a *Magyar Postában* és a *Posta Táviró Évkönyvben*. Több társadalmi egyesület tagja. A magyarországi unitárius egyházköri felügyelő gondnoka és igazgató-tanácsának tagja. A grenoblei francia tud. egyetem 1927. levelező tagjává választotta. 1928. a római rádiójogi kongresszuson képviselte a magyar kormányt és felszólalásaiban ösmertette a magyar rádió jogi helyzetét.

Dingha Árpád, a szfv-i pénztárak igazgatója, szül. Nyitrán, 1875 aug. 8. Középiszkolait Nyitrán végezte s azután jogi tanulmányokat Kolozsvárott és Bpsten folytatott. 1894. a szfv.-i központi pénztár kötelékébe lépett. Működése alatt átdolgozta az elavult szabályrendeleteket és szolgálati utasításokat. 1907. a Népszínház gazdasági főnöki teendőinek elvégzésére rendelték ki és a színház zilált ügyeit rendbehozva, elismerésben részesült. 1913. aligazgatóvá lépett elő. A háború alatt a hadisegélykifizetés-pénztárakat szervezte és ezért, valamint a hadikölesönök elhelyezése körül szerzett érdemeiért 1917. a II. o. polg. hadiérdemkeresztrel tüntették ki. Nagy része van abban, hogy a forradalmi idők alatt a főváros pénztára érintetlen maradt. 1921. pénztári igazgatóvá választották meg és a *postatakarékpénztár*, valamint a „Községi Takarékpénztár” cheque-forgalmának bekapcsolásával modern kereskedelmi szellemet hozott az ügyvitelbe. Vezetése alatt a szfv.-i pénztárak a közigazgatásnak legkifogástalanabban működő intézményei lettek.

Dinich Ödön, középiszkolai tanár, volt nemzetgyűlési képvis., szül. Szulok (Somogy m.), 1885. Középiszkoláinak elvégzése után tanári oklevelet szerzett és a fővárosban, mint középiszkolai tanár működött. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített. 1918. Marosvásárhely pályaudvarparancsnoka volt, amikor Friedrich István a esek elleni politikai propaganda szervezésével bízta meg. Feladatának elvégzését, mint a hadügyi kormány megbízottja, Pozsonyban kezdte meg, de a cseh megszállás miatt visszaadta megbízatását. A proletárdiktatúra bukása után a propaganda-minisztériumban, majd a miniszterelnökségen teljesített szolgálatot és a filmpropaganda megszervezését irányította. Innen a kultusz-minisztériumba került. Az Andrássy-Fried-

rich-párt programjával a ráckevei kerület küldötte a nemzetgyűlésbe.

Diósy Antal, festőművész, szül. Bpest, 1896 jún. 18. Középiskoláit és az Iparművészeti Iskolát a fővárosban végezte, majd Münchenben, Párisban és Amsterdamban folytatta tanulmányait. Két évi hollandiai tartózkodása alatt a *Telegraf*nak illusztrátora volt, s lerajzolta Vilma hollandi királynét is. 1920 óta számos nagyszerű kollektív kiállítást rendezett. Ismert gobelinképei: *Kádár Kata*, *Kömüves Kelemenné*, *Szeptember végen* és *Dante*. Jelentősebb freskói az Országházban: *Szilágyi kormányzó megválasztatja Mátyást királlyá*. A zebegényi temlomot több freskója díszíti. Freskó-, aquarell-, grafikus- és arcképfestő. Egyéni technikával és freskószínekkel dolgozik.

Diósy Béla, hírlapíró, zeneesztétikus, szül. Nagyvárad, 1863 jan. 30. Bécsben szerzett jogi doktorátust, ugyanott zenekonzervatóriumot is végzett. A *Neues Pester Journal*, majd a *Pesti Hírlap* színházi és zenekritikusa lett. Önálló művei: *Flugsand* (elbeszélések), *Die Visittkarte* (vígjáték).

Diószegi Dezső báró (de Deés), szül. Erdővásárhelyen, 1869 aug. 1. Régi erdélyi nemesi katona-családból származik. Atyja Bem seregében szolgált, majd a fegyverletétel után Kossuthal Amerikába emigrált. D. középiskoláit Kolozsvárott, jogi tanulmányait a budapesti egyetemen végezte és az ifjúsági mozgalmak egyik vezére volt. Jogi doktorátust szerzett, utána bírói pályára lépett, majd ügyvédi vizsgát téve a fővárosban nyitotta meg irodáját. Főként bűnügyi gyakorlatot folytat. A háborút mint hadnagy küzdötte végig. Több ízben megsebesült. Megkapta: a kis ezüst vitézségi érmet, a Károly-csapatkeresztet, a Signum Laudist és a II. o. sebesülési érmet. A nyugatmagyarországi zavargások idején eredményesen működött a szenvedélyek megfékezésében. A kommunizmus alatt elfogták és sikerült külföldre menekülnie. A forradalmak lezajlása után szembeszállt a külföldi népek törvényellenes cselckeményeivel és számos embert mentett meg különféle egyéni akcióitól.

Diószeghy Gábor (vitéz, giczei), kúriai bíró, szül. Pelén 1865. Középiskolái után jogot hallgatott és megszerezte jogtudori oklevelét. Utána a budapesti törvényszék joggyakornokává nevezték ki és azóta megszakítás nélkül bíraskodik. 1896. eljárásbíróvá, 1905. ügyvésszé, 1913. ítélőtáblai bíróvá és 1923. a kúria ítélőbírájává nevezték ki. A mozgósításkor csapatszolgálatra jelentkezett és az egész háborút az első harcokban küzdötte végig. Elcinte század-, később zászlóaljparancsnok volt. 52 hónapi frontszolgálatát a Papdandár, a Russ-külföldi és a 32. honvédtábori ezred kötelékében harcolta. Súlyosan megsebesült, de megint a harcra ment és a beszarabiai rajvonalba, elkeseredett álló harcok pergő tűzében, vezényelte

századát. Megkapta az I. oszt. nagy ezüst vitézségi érmet tisztek részére, a hadi ékítményes III. oszt. katonai érdemkeresztet, a Signum Laudist a kardokkal, Károly-csapatkeresztet és a sebesülési érmet. A magyar bírói kar legszebben ékesített tisztje. A tiszt nagy ezüst vitézségi érmmel az olasz fronton tüntették ki, mikor a Montello alatti harcok idején, heves ágyútűzben, a romok alól élve szabadított ki három közkatonát. 1919. a románok bevonulásakor, D.-t családjával együtt, elhurcolták lakásából és Erdélyből kiutasították. Budapestre menekült, ahol visszavették a magyar bírósági karba. Kúriai bíraskodása óta a II. büntetőtanács ítélőbírája. Számos nagyszabású bűnper előadójaként szerepelt.

Dírsztay Gedeon (báró), földbirtokos, szül. Bpest, 1890. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után a bankpályára lépett. A *Magyar Általános Hitelbank* kötelékében kezdte meg működését, melynek titkára volt. Később a báró *Kohner-cég* szolgálatába került, ahol mint különböző vállalatok vezetője, a mai napig is tevékenykedik. Számos kultur-, társadalmi és sportegyesület vezetője. A magyar sportkörökben közismert tekinély.

Disehka Győző, r.-t. igazgató, szül. Pécs, 1889 jan. 25. Tanulmányait a Műegyetemen végezte, ahol 1911. gépészmérnöki oklevelet nyert, 1918 pedig techn. doktorrá avatták. 1911. a *M. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet* textilosztályának vezetője lett. 1921. a *Magyar Posztógyár* igazgatójának hívta meg. 1928. a *Külkereskedelmi Statisztikai Értékmegállapító Bizottság* gyapjúipari oszt. elnökévé nevezték ki. M. kir. keresk. tanácsos. Számos ipari r.-t. igazg. tagja.

Dohay Gyula, v. kormánybiztos-főispán, szül. Szeged, 1870 ápr. 8. Egyetemi tanulmányainak befejezése után letette az ügyvédi vizsgát és Szegeden kezdett ügyvédi gyakorlatot. Már fiatal ügyvéd korában bekapcsolódott a politikai mozgalmakba és a politikai életben azóta is résztvesz. A kommunizmus idején a Nemzeti Hadsereg szervezőbizottságának elnöke lett. A szegedi nemzeti kormány és a Friedrich-kormány alatt Szeged város és Csongrád vármegye kormánybiztos-főispánja volt. Nagy érdemeket szerzett az újszegedi háromszög viszszerzése, valamint a szegedi társadalom szervezése és a róm. kat. egyházközsegek megalkotása körül.

Dobicsék Lajos, ügyvéd, szül. Kiskunmajsa, 1875 ápr. 20. Középiskoláit Kiskunhalason, az egyetemet Bpsten végezte, ahol ügyvédi oklevelet nyert. Tanulmányainak elvégzése után, mint ügyvédjelölt Kiskunhalason működött, majd 1901. ügyvédi irodát nyitott. A háború alatt mint főhadnagy harctéri szolgálatot teljesített és 2 Signum Laudissal, Károly-csapatkeresztel és a sebesü-

lési eredméllyel tüntették ki. 1920 óta mint városi ügyész és gyakorló ügyvéd Kiskunhalason működik. A város társadalmi életében tevékeny részt vesz. A képv.-testület tagja.

Dobos Ferenc, orvos, szül. Cegléden, 1890. Középiskoláit Cegléden, egyet. tanulmányait Berlinben és Budapesten végezte. Működését mint klinikai orvos kezdte. A háborúban mint főorvos vett részt. Szolgálatát a Signum Laudisszal és a Károly-csapatkeresztel jutalmazták. 1918 óta Cegléden gyakorlóorvos. Virilista tagja a városi képviselőtestületnek.

Dobrovoczký Sándor, államr. felügyelő, szül. Szered (Pozsony m.), 1892 szept. 9. Középiskoláit Nagykarolyban végezte, Marosvásárhelyen pedig a közigazgatási tanfolyam hallgatója volt. Később a bpesti tud. egyetemen jogot hallgatott. Tanulmányainak befejezése után bevonult és, mint tartalékos tiszt a háborúban teljesített szolgálatot. Megkapta a hadiékítményes bronz katonai érdemérmét, a kardokkal, a II. oszt. ezüst vitézségi érmét, a Károly-csapatkeresztet és a sebesülési érmét. A leszerelés után a rendőrség kötelékébe lépett és először, az újpesti, majd a VIII. és a VII. ker. kapitányságon teljesített szolgálatot. 1926. óta a VIII. ker. osztályparancsnokság vezetője.

Dobsa László, ügyvéd, író, újságíró, szül. Pétervásár, 1894 febr. 21. A budapesti egyetemen nyerte el államtudori és jogtudori oklevelét. Mint író vezércikkeivel és filozófiai tartalmú novelláival tűnt fel. A háború alatt mint tüzérfőhadnagy szolgált és Signum Laudist kapott. Másfél évig a hevesi járás szolgabírája volt és ekkor tette le az ügyvédi vizsgát, majd u. o. ügyvédi irodát nyitott. Ebben az időben indította meg a *Hevesi Járás* c. hetilapot, amelynek szerkesztője és kiadója volt.

Doby Géza, egyet. ny. r. tanár, szül. Bécs, 1877 dec. 30. Középiskoláit és az egyetemet Budapesten végezte, ahol bölcsészdoktori oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejezése után mint asszisztens a bpest. tud. egyetem II. kémiai intézetében működött. 1904. a *Mezőgazdasági Kísérletügyi Intézmények* vegyészeti státuszába került. Később a budapesti tudományegyetemen a növényi biokémia tárgykörből magántanári képesítést nyert. 1922. a debreceni tud. egyetem orvosvegytani, 1923. pedig a közgazdaságtudományi tanszékre ny. r. tanárrá nevezték ki. 1924—25. mint cseretanár az Északamerikai Egyesült Államokban működött. 1928. a bpesti tud. egyetem közgazd. tud. kar dékánja volt. A *Természettudományi Társulat* választmányának, a debreceni *Tisza István Tud. Társaságnak* és a *Keresk. iskolai Tanárvizsgáló Bizottságnak* r. tagja. Tudományos munkái és szakközleményei a növényi biokémia és agrochimia tárgyköréből magyar, német, angol és francia

folyóiratokban jelentek meg. Az első magyar vezérfonalat a mezőgazdák kémiai laboratóriumi gyakorlataihoz könyvalakban írta meg.

Dóczy Ferenc, iparos, szül. Esztergom, 1872. Középiskoláit Esztergomban végezte és u. o. telepedett le. Évtizedes munkásságával a városi társadalmi életnek egyik közismert alakja lett. A Győri Iparkamara rendes tagja, városi képviselőtestületi tag, 1928 óta az Ipartestület elnöke.

Dóczy Jenő, kritikus-esztétikus, irodalmi történész, szül. 1881. Tanulmányainak befejezése után mint újságíró kezdte pályafutását. Több folyóirat és napilap munkatársa. Az *Ady-múzeum* egyik szerkesztője. Szépirodalom kívül szociális, kulturális, politikai és pedagógiai kérdésekkel is foglalkozik. Önálló művei: *Tehetség és iskola*, *Egy nap Arany János életéből*, *Ady költeményeinek válogatott kiadásával* érdemes munkát végzett.

Dóczy Pál, festőművész, szül. Budapest, 1888 febr. 16. Középiskoláit Bpsten, egyetemi tanulmányait Bécsben és a festészeti akemiát Párisban végezte. Eleinte mint bankhivatalnok működött, majd a gödöllői művésztelep tagja lett, ahol dekoratív szőnyeg- és gobelinterveket készített. Párisi tanulmányútja után 1911. nyilvános szövőiskolat alapított. Az iskola később szövőművészeti műhelyé alakult át. Ezrekre megy azoknak a száma, akik D. műhelyében tanulták ki a szőnyegszövés művészetét. D. működésének köszönhető, hogy ma már az ország legkisebb helyén is számos szövőszék található. A *Manus r.-t.* vezérigazgatója, a *Szőnyegszövők Országos Egyesületének* alelnöke. A *Perzsaszőnyeg készítése* címén önálló munkát írt.

Doctories Benő, áll. gépgyári főfelügyelő, szül. Kisgeresd, 1879 dec. 11. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti Műegyetem hallgatója volt és 1901. nyert oklevelet. 1903. az Áll. Gépgyár szolgálatába lépett. 1904. önálló csoportvezető mozdonytervezővé, 1913. főnökhelyettesé léptették elő. 1920. műhelyfőnök, 1922. a mezőgazdasági géposztály főnöke, 1928. gyárfőnökhelyettes lett. Jelentős szakirodalmi munkásságot fejtett ki. A bpesti ág. hitv. ev. egyháztanácsnak tagja, a X. ker. lelkesköri tanács elnöke. 1900. a Műegyetemen jutalmat nyert. 1906. Milánóban közreműködési ezüstérmét.

Dohnányi Ernő, zeneszerző, a Zeneművészeti Főiskola c. igazgatója, a zeneszerzéstani és zongora mesteriskola vezetője, a Filharmóniai Társaság elnökmargya, szül. Pozsony, 1877 júl. 27. Első zenei kiképzésben apja, Dohnányi Frigyes, a kir. kat. főgimnázium matematika és fizika tanára, majd Forstner Károly, a pozsonyi egyházmargya, részesítette. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti Zeneakadémián Koessler János és Thomán István, majd utóbb D'Albert tanítványa volt. Már mint zeneakadémiai növendék feltűnt. Kompozíciói közül már akkor

Zringi-nyitánya a Király-díjat, F-dúr szimfóniája a milleniumi díjat nyerte el, 1895. pedig op. 1. zongoraötösét a bécsi *Tonkünstler-Verein* hozta nyilvánosságra Brahms interвенциójára, akinek Nikisch Artur és a bostoni Kneisel-quartett játszották elő ischli lakásában. Zeneakadémiai tanulmányainak befejeztével, 1897 őszén kezdte meg hangversenyző életpályáját, amelyet Európa és Észak-Amerika államainak városaiban, mint pianista és dirigens a mai napig is folytat. 1899. op. 5. zongorakoncertje 72 pályamunka elől az első Bösendorfer-díjat nyerte el. 1901. op. 9. d-moll szimfóniájának első előadását Richter János vezényelte Manchesterben. 1905. Joachim József, a berlini Zenefőiskola igazgatójának hívására a zongora mesteriskola vezetője lett. 1916/17. a bpesti Zeneművészeti Főiskola tanára, 1918/19. ez intézet igazgatója volt. 1919. a bpesti Filharmóniai Társaság elnökkarnagyává választotta, mely pozíciót ma is betölti. 1925/26. a newyorki *State-Symphony Orchestra* dirigense volt. 1927 óta Klebelsberg Kunó vallás- és közokt. miniszter hívására a bpesti Zeneművészeti Főiskolában a zeneszerzést és zongoratanzak mesteriskolájának vezetője. 1922. a Kolozsvárról Szegedre áthelyezett egyetem bölcsészeti kara tiszteletbeli doktorrá avatta; 1923. pedig értékes szolgálatainak elismerésül a kormányzó a kormányfőtanácsosi címmel tüntette ki. Dohnányi zeneszerzői működése is jelentős; számos művét a világ összes zenekari játszzák. (*Variációk egy gyermekdal fölött, Cellokoncert, Hegedűkoncert, Ruraltia Hungarica, Ünnepi nyitány*, melyet Buda és Pest egyesítésének ötvenéves évfordulója alkalmával a főváros felszólítására írt meg, stb.). A *Pierette fátyola* c. pantomimet először 1911. Drezdában adták elő. Operái közül *Tante Simona* Drezdában került először színre 1912., *Vajda tornya* 1922. Budapesten, *A Tenor* ugyanitt 1928. Közismertek D. kamarazeneművei: 2 zongoraötös, 3 vonóscsapat, 1 vonóstrió, hegedű-, cello-, zongoraszonáták és számos zongoraműve.

Dókus Ernő (csabacsüdi), felsőházi tag, ügyvéd, szül. 1852 febr. 5. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetem jogi karának hallgatója volt, majd ügyvédi oklevelet szerzett. 1870. a miniszterelnökség szolgálatába lépett, később a honvédelmi minisztérium s.-fogalmazója lett. 1878. min. titkári rangban vált meg hivatalától és birtokára vonult vissza. 1889. a sárospataki kerület szabadelvűpárti programmal képviselőjévé választotta. 1910. a tiszáninneni ref. egyházkerület főgondnokává választották és mint ilyen tagja a felsőháznak. A főrendiházban is helyet foglalt.

Doleeskó Béla (neszmélyi), zeneszerző, szül. Bpest, 1902 dec. 29. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után a Kereskedelmi

Akadémia hallgatója lett. A Zeneakadémiát magánúton végezte, Thomán István és Weiner Leó zeneakadémiai tanároknál. A könnyű tánczene művelője. Több szerzeménye jelent meg. *Aranypáva* c. 3 felv. operettjét a Városi Színházban játszották.

Doleschall Alfréd, egyet. ny. r. tanár, szül. Besztercebánya, 1864 júl. 24. Jogi tanulmányait szülővárosában és Bpsten végezte, majd áll. ösztöndíjjal egy félévig Németországban volt tanulmányúton. 1887. a bpesti kir. törvényszéknél nyert elhelyezkedést, ahol 1901. törvényszéki bírónak neveztek ki, majd 1907. az ítélőtáblai bírói címet és jelleget kapta. Az igazságügyminisztérium a házassági törvényjavaslat ált. indokolásának, valamint a különös indoklás egy részének szerkesztésével bízta meg. 1901. a budapesti egyetemen a magyar büntetőjog és bünvádi eljárás magántanárává képesítették, 1906. rendk. egyetemi tanári címet kapott, 1907. pedig nyilvános r. tanárává neveztek ki. Az 1910—1911. évben, úgyszintén később az 1919—20. tanévben a budapesti egyetemen a jog- és államtudományi kar dékánja volt. 1919—1923. az egyetem rektorává választották. A második királypuccs miatt vizsgálati fogságba helyezett. Andrassy Gyula grófnak D. volt a védője. Önálló művei: *Rövid tartamú szabadságvesztés-büntetések és föltételes ítéletek*, *A házasságon kívül született gyermekek jogi állása*, *Az ártatlanul vizsgálati fogságba helyezettek és ártatlanul elítéltek kártalanításáról*, *A gyermekvédelem ügyének törvényhozási szabályozása*, *A német bírói szervezeti törvény és büntető perrendtartás módosítása*, *Die ungarische Strafprozessordnung und ihre Nebengesetze*, *A bünvádi perrendtartás XXXI. fejezetének kritikai ismertetése*, *Külföldi hatóságnál előterjesztett magánindítvány belföldi joghatólya*, *A törvénytelen gyermekek jogi állása*, *A honosság a büntetőjogban*, *A feltételes elítélésről*, *A pornográfia elleni védekezés*, *A svájci, osztrák és német büntetőjavaslatok*, *A sajtójog jobb kérdéseinek reformja*, *Bünvádi perrendtartásunk perorvoslati szervezeteinek módosítása*, *Das neue ungarisch Pressgesetz*, *Katonai büntetőjog*, *Jogi közeledés a büntetőjogban*, *Emlékbeszéd dr. Baumgarten Tiborról*, *Büntetőjog a nemzetközi jogban*.

Dollinger Gyula, egyet. ny. r.-tanár, szül. Bpst, 1849 ápr. 8. Középiskoláit Budapesten, egyet. tanulmányait ugyanott, Bécsben és Berlinben végezte. 1875. Bpsten orvosdoktorrá avatták. Mint tanársegéd, Scheuthauer, majd Kovács tanár mellett szerzett gyakorlatot. A boszniai hadjáratban, mint katonai főorvos vett részt és nagy tapasztalatokat szerzett a hadisebészetben. 1882. külföldi tanulmányutat tett. Hazatérve a bpesti egyetemen az ortopédia magántanárává képesítették és 1891. pedig a szak rk. tanára lett. 1889—1897. mint sebészfőorvos a bpesti Irgalmas-rend kórházában működött. 1897. a bpesti egyetemen a

sebészeti tanszék helyettes és 1898. ny. r. tanára lett. 1902. megindította a hazai rákellenes mozgalmat. 1907. megalapította a *Magyar Sebészársaságot*. A háború alatt, mint tábororvos katonai szolgálatot teljesített. Az orvosi szakirodalomnak egyik legkimagaslóbb művelője. 163 önálló dolgozata jelent meg, amelyek csaknem mind a modern sebészet körébe vágnak. Művei új műtéti eljárásait klinikai új tanítási módszerét ismertetik. Számos hazai és külföldi tudós társaságnak disztagja. Kiváló működésének elismerésül a m. kir. udv. tanácsosi címmel jutalmazták. Kitüntetései: a Ferenc József-rend középkeresztje a hadiérem szalagján a csillaggal, a II. oszt. polg. hadiérdemkereszt, az I. oszt. magyar vöröskereszt, a III. oszt. német vaskereszt és a Szent Száva-rend középkeresztje. 1929. évben megírta élettörténetét, amely *80 esztendő életemben* címen, mint az *Orvosképzés* egy külön füzeté jelent meg.

Dolnay Lajos, p.-ü. főtanácsos, m. kir. közp. vámgazgatóhelyettes, szül. Csallóköz Somorja, 1888 aug. 14. Középkolait Nagyszombatban, jogi tanulmányait Pozsonyban és Bpsten végezte, majd közigazgatási gyakornok lett. 1920. a pénzügyminisztériumba helyezték. 1926. mint miniszteri titkárt igazgatóhelyettesi megbízatással a fővámgazgatófőosztályhoz osztották be, majd a VI. fizetési osztályba pénzügyi főtanácsossá nevezték ki.

Domanovszky Sándor, egyet. ny. r. tanár, szül. Nagyszében, 1877 máj. 27. Középkolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetemen bölcsészettudományra avatták. Tanári működését a pozsonyi állami főreáliskolában kezdte, majd a bpesti Keresk. Akadémia történelmi tanárául hívta meg. 1909. a bpesti tud. egyetemen m.-tanári képesítést nyert. 1913. a nemzetközi keresk. oktatási kongresszussal kapcsolatban magyar kereskedelem-történeti kiállítást rendezett. 1914. a bpesti tud. egyetem magyar művelődéstört. tanszékének ny. r. tanára lett. 1915. a *Magyar Tudományos Akadémia* levelező-, 1926. rendes tagjai sorába választotta. 1926/27-ben a bölcsészeti kar dékáni tisztét viselte. Másodalelnöke a Magyar Történelmi Társulatnak, amelynek folyóiratát, a „*Századok*”-at 1913 óta szerkeszti. A Bécsi Magyar Történelmi Intézet megszervezésében tevékeny szerepet töltött be és szerkeszti a Történelmi Társulat kiadásában megindult Magyarország Újabbkori Történetének Forrásai című sorozatot. A *Comité International des Sciences Historiques* tagja. Az *Országos Ösztöndíjtanács* ügyvezető igazgatója. 1928. az oslói nemzetközi történelmi kongresszuson tartott előadást. Önállóan megjelent művei: *József nádor élete és iratai*, *A szeptesi városok árumeállító joga*, *A harmincad vám eredete*, *Kézai Simon mester krónikája*, *A magyar kérdés történelmi szempontból tekintve*, *Geschichte Ungarns*.

Dombováry Géza Richárd, ügyvéd és jogtudományi író, szül. Bpest, 1878. A bpesti egyetemen szerezte jogtudori oklevelét. Értékes jogi tanulmányokkal gazdagította a szakirodalmat. Önálló munkái: *Fenyítő eljárás és büntetés-rendszer Pest megyében a XIX. század első felében*, *A fvor defensionosa és a kir. Kúria, A büntetőjogi rehabilitáció*.

Domby László, a miskolci ref. leánygimnázium igazgatója, szül. Sáránd, 1872 jún. 23. Teológiai tanulmányait Debrecenben végezte. Mint segédtanár egy évig a debreceni főgimnáziumban működött, majd 1894. főiskolai szeniorrá választották. A következő évben a bpesti, majd a berlini egyetemen folytatta tanulmányait, később 1898. Bpsten középiskolai tanári oklevelet szerzett. 1898. a sárospataki ref. főgimnázium tanára lett s 1910. választották meg a miskolci ref. felsőbb leányiskola, 1916. pedig a ref. leánygimnázium igazgatójává. Az addig 6 osztályos intézetet D. fejlesztette 13 osztályúvá. A tisztáninneri ref. egyházkerületnek előbb aljegyzője, majd világi főjegyzője lett. A Ref. Egyetemes Tanügyi Bizottság tagja és középkolai szakelőadója. Ugyancsak tagja az *Orsz. Ref. Egyetemes Zsinatnak*, valamint elnöke az *Orsz. Középkisk. Tanáregyesület* miskolci körének. Számos tanügyi és népnevelési cikket írt különböző lapokban és előadásokat tartott a Turán Szövetség, a miskolci Szülők iskolája és a Szabad Egyetem tanfolyamain.

Domokos Árpád (alsócsernátoni), számv. főtanácsos, szül. Gyergyóalfalu, 1875 okt. 13. Középkolait Csíksomlyón, az egyetemet Budapesten végezte. 1897. mint számv. gyakornok a pénzügyminisztériumban kezdte meg működését. 1903. pénzügyi számtisztté, majd számellenőrré, később számvizsgálóvá léptették elő. 1915. miniszteri számvizsgáló, 1918. min. számtanácsos lett. 1919. a dohányjövődéki közp. igazgatóságánál mint osztályvezető működött, majd 1924. I. o. főtanácsosi címmel tüntették ki. 1928. a pestvidéki pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvetőség főnöke lett. A *Számvetőségi Tisztviselők Orsz. Egyesületének* íg. és választmányi tagja.

Domokos Sándor, törvénytudó tanácselnök, szül. Szinérváralja, 1873 febr. 21. Középkolait Sztamárón és Mármaroszigeten, a jogakadémiát Mármaroszigeten végezte. Tanulmányainak befejezése után a mármaroszigeti bírósághoz került. 1897. a zalaegerszegi tvszéken aljegyző volt. 1904. Kapuváron aljárásbírói, majd 1908. bírói tevékenységet fejtett ki. Később mint tvszéki bírót Sopronba helyezték, ahol 1921 óta a kir. törvénytudó tanácselnöki rangban működik. 1928. a bírói és ügyészi státus III. cs. jellegébe nevezték ki. A Református Egyház főgondnoka. Sopron város törvényhatóságának virilis tagja és számos helyi egyesület vezetőségének tagja.

Domony Móric (domonyi), min. tan., közgazdász, szül. Budapest, 1872 febr. 13. Kö-

zépiskoláit a bpesti ág. ev. főgimnáziumban, jogi tanulmányait a bpesti tud. egyetemen végezte és ott 1894. doktori oklevelet szerzett. 1896. nevezték ki a kereskedelemügyi minisztérium segédfogalmazójává. 1903. kilépett állami szolgálatából és meghívásra a Magyar Folyam- és Tengerhajózási R.-T. vezetőségébe lépett be, ahol igazgatóhelyettesé és vezértitkárrá, 1904. ügyvezető igazgatóvá és 1921. vezérigazgatóvá nevezték ki. Ezt a tisztségét ma is rendkívüli szaktudással tölti be. A magyar folyamhajózási fejlett nivója fűződik sokévi munkájához. Számos vezető pénzintézet, hajózási és iparvállalat igazgatóságának tagja. A hajózási szakirodalom terén sokoldalú publicisztikai tevékenységet fejt ki. E mellett a társadalmi mozgalmakban és a sportélet irányításában is résztvevő. A „Vén fiúk” vívóklubjának elnöke és a Magyar Vívó Szövetség elnöki tanácsának tagja. Hosszú közéleti működésének elismerésül számos kitüntetésben részesítették. Megkapta: a Ferenc József-rend középkeresztjét a csillaggal és hadiékítménnyel, a Signum Laudist, a Vöröskereszt tiszti díszjelvényét a hadiékítménnyel, a II. o. porosz kir. koronarendet a csillaggal, a II. és III. oszt. porosz kir. vöröskeresztérmét, a II. oszt. bajor Szent Mihály érdemrendet a csillaggal, a bajor koronarend nagy tiszti keresztjét a csillaggal, a bolgár polgári érdemrend nagy tiszti keresztjét, a bolgár Szent Sándor-rend nagy tiszti keresztjét, az I. o. bolgár vöröskeresztérmét, a török Osmanje-rend középkeresztjét és a szerb Takova-rend tiszti keresztjét.

Donáth Gyula, orvos, egyet. tanár, szül. Baján, 1849 dec. 23. U. o. végezte középiskoláit, majd a wieni, innsbrucki, berlini és párisi egyetemen folytatta orvosi tanulmányait. 1871. szerzett doktori oklevelet. Utána az innsbrucki egyetem vegyészeti tanszékén Maly tanár asszisztense volt. 1874. a wieni egyetem vegyészeti karán Schneider tanárségédjévé lett. 1877. a gráci műegyetemen a physico-chemia magántanárává habilitáltak. Az 1877—1878-i orosz-török háborúban több hadikórház műtőfőtörzsorvos volt. Azután két évi tanulmányúton volt berlini és párisi egyetemen és klinikákon Westphal, Helmholtz és Charcot tanárnál. 1893. a bpesti tud. egyetem az idegkórtan magántanárává képesítette. 1902. a Szent István-kórház idegosztályának főorvosává, 1908. ny. rk. tanárrá nevezték ki. A világháború idején a budapesti Augusztábarakkórház idegosztályát vezette. Az epilepszia terén végzett kutatásaiért megnyerte a New York-állam Craig-Colony nemzetközi díját. E betegség ellen új szert vezetett be az orvostanba. Ugyancsak D. alkalmazta először lázokozó szerét, a natrium nucleicumot, a paralízis gyógykezelésére, továbbá a chmolint mint fertőtlenítőt és lázellenes szert, mely az antipyrin kiindulópontjává lett. D. egyik megeremtője és vezére a magyar alko-

holellenes mozgalomnak. Megalakulása óta elnöke az Abstinens Orvosok Egyesületének. A párisi Societé medico-psychologique tiszteletbeli tagjává választotta. Több mint 300 dolgozata jelent meg az ideg- és elmekórtan, a vegytan, physico-chemia, gyógyszerzet, szemészet, belgyógyászat, bakteriológia, orvostan-történelem és közegészségtan terén, hazai, német, angol és francia folyóiratokban. Megjelent önálló munkái: *Reflex u. Psyche* (1910). *Technik, Diagnostik und therap. Wert der Lumbalpunktion*. 1890 óta szerkesztette a *Klinikai Füzeteket*, 1908 óta pedig a német, angol és francia nyelven megjelenő *Epilepszia* folyóirat főszerkesztője volt. 5 különböző külföldi orvostudományi folyóirat belső dolgozótagja. Evtizedeken át rendkívül élénk, népszerű tudományos munkásságot is fejtett ki. Munkássága révén, melyet az alkohol elleni küzdelmével tudományos működése mellett kifejtett, a magyar társadalom egyik jótévőjének számít.

Donáth László, festő- és szobrászművész, szül. Székelyudvarhely, 1901 aug. 8. Az Iparművészeti iskolai tanulmányai elvégzése után Zala György tanítványa lett. D. aktjai, tanulmányfejei feltűnést keltenek. Plakettjeivel is sikereket aratott. A klasszikus irány követője, szereti a nyugodt vonalakban kiépített tömeghatásokat. Ecsetjét is méltóképpen kezeli, klasszikus rajzú, finom színhatású vásznai is megemléstésre méltók.

Dóra Sándor, államr. főkapitányhelyettes, a bpesti főkapitányság elnöki osztályának vezetője, szül. Vác, 1880 jan. 18. Középiskoláit Vácen, jogi tanulmányait Bpsten végezte, ahol államtud. államvizsgát tett. 1906. a rendőrség szolgálatába lépett és 10 évig működött a főkapitányság bünyügyi osztályán. A háború előtt, mint hadnagy teljesített szolgálatot, majd leszerelése után a főkapitányság elnöki osztályának vezetésével bízták meg. 1921. főtanácsossá, 1929. főkapitányhelyettesé nevezték ki. Rendőri szaklapokban értékes cikkei jelentek meg. Kitüntetései: a hadidíszítményes vöröskereszt díszérem, a jubileumi emlékérem polgári alkalmazottak számára és a polg. jubileumi kereszt.

Dormándy Géza (dormándi), ny. tábornok, a D. G. T. igazgatója, szül. Bpest, 1882 nov. 8. Iskolai tanulmányainak elvégzése után a katonai pályára lépett. Rövidesen a vezérkarnál nyert beosztást, majd fokozatos előléptetés után rövid idő alatt tábornoki rangig emelkedett. A proletárdiktatúra alatt megszervezte az első ellenforradalmat. A kommunisták fogságba ejtették, majd az elszendvedett bántalmazások következtében súlyosan megbetegedett. 1921. a magyar-román határkiigazító bizottság magyar biztosa volt, majd nyugodalomba vonulása után az *Első Dunagőzhajózási Társaság* igazgatója, magyarországi képviselője és a *Mohács-Pécsi Vasút* üzletigazgatója lett.

Dormándi László, vállalati igazg., szül. Dormánd, 1898 júl. 14. Tanulmányainak befejezése után az írói pályára lépett. A fővárosi napilapok és folyóiratok hasábjain számos szépirodalmi munkája jelent meg. *Vihar*, *Tűzsárlány* és *Sólyommadár* címen regényei jelentek meg. A *Pantheon Irodalmi Intézet* igazgatója.

Dorner Aurél, miniszteri tanácsos, szül. Győr, 1888 jan. 5. Iskoláit Győrött és Budapesten végezte és 1905. a földművelési minisztérium szolgálatába lépett. 1914. bevonult és mint főhadnagy teljesített háborús szolgálatot. A hadiékítményes és kardokkal ékesített Signum Laudisszal tüntették ki. A háború után visszatért a földművelési minisztériumba. 1920. megkapta miniszteri tanácsosi kinevezését és az Országos Közéletelmzési Tanács titkárává rendelték ki. 1921 óta a közéletelmzési-, majd a pénzügyminiszter mellett és 1928 óta Bud János közgazd. miniszter mellett teljesít szolgálatot.

Dorning Henrik, m. kir. államr. főkapitányhelyettes, szül. Polgárd, 1880 febr. 24. Középiskolai és egyetemi tanulmányait Bpsten végezte. 1901. államtudományi államvizsgát tett. 1907. jogtudori oklevelet szerzett. Tart. hadnagy. Szolgálatának és érdemeinek elismeréseképpen megkapta a Ferenc József-rend lovagkeresztjét, a polgári hadiékítményes érdemkeresztet és a II. o. vöröskereszt érdemrendet. 1897. a budapesti főkapitányságon kezdte pályáját. 1901. rendőrtisztviselővé nevezték ki. Boda Dezső és Sándor László főkapitányok titkára volt. 1919. az egyik csoport vezetőjévé nevezték ki. 1920. áthelyezték a belügyminisztériumba. 1922. megkapta a főkapitányhelyettesi címet és a rendőrség orsz. szaktanulmányi felügyelője, valamint a szaktanulmány vezetője lett. 1928. valóságos főkapitányhelyettségévé nevezték ki és átvette a bpesti főkapitányságon a bűnügyi osztály vezetését.

Doroghi Ervin, ügyvéd, szül. Temesvár, 1881 júl. 10. A bpesti egyetemen 1902. jog- és államtudori oklevelet szerzett. Ügyvédi vizsgájának letétele után 1905. Bpsten nyitotta meg irodáját. Számos cikke jelent meg napilapokban és különböző szaklapokban. Önálló munkái: *A semmiségi panaszok és a Kúria, A csődönkívüli kényszerigeztség, The authentication of foreign laid in Court procedure, Javaslatok a kényszerfelszámolás intézményének törvényhozási szabályozásáról, A korlátolt felelősségű társaságról*. 1915 óta az egyesített bírói és ügyvédi vizsgálóbizottság tagja.

Doroghy István, r.-t. vezérigazg., szül. Bpsten, 1885 szept. 15. Középiskoláit Bpsten, műegyet. tanulmányait Zürichben végezte. 1909. techn. doktori oklevelet szerzett, majd Bpsten a *Ruggyantaárügyár* szolgálatába lépett. 1918. önállósította magát. Gyárában meghonosította a patentgumigyártást. Később

a gumijáték gyártásában specializálta magát. Közel harminc nagyjelentőségű szabadalma van. A tengeralttjárók akkumulátorcellái D. tervei szerint itt készültek Magyarországon. Érdemeinek elismeréséül megkapta a német polg. érdemkeresztet. A *Vegyeszeti Gyárosok Orsz. Szövetségének* tagja.

Doroghy Kálmán, ügyvéd, szül. Faluszlatinán (Máramaros m.), 1884 febr. 29. Főiskolai tanulmányait Máramarosszigeten és Kolozsvárt végezte, az ügyvédi vizsgát 1908. Bpsten tette le. A háború kitöréséig Máramarosban folytatott ügyvédi gyakorlatot. A háború egész tartama alatt katonai szolgáltatt teljesített. Máramaros vármegyének az oláhok által történt megszállása után erős magyarsága miatt sok üldöztetésben volt része. 1920. kiutasították s azóta Budapesten folytat ügyvédi gyakorlatot. Főként polgári perekkel foglalkozik. Különböző jogi szaklapokban és társadalmi folyóiratokban számos magán- és kereskedelmi jogi, valamint politikai dolgozata jelent meg.

Doroghy Lajos, ügyv.-igazg., szül. Budapest, 1887 jan. 29. A zürichi műegyetemen 1913. mérnökdoktori oklevelet szerzett. 1914. a Weiss Manfréd gyár mérnöke, később a robbanó anyagosztály vezetőmérnöke lett. Érdemeiért a II. o. polg. érdemkeresztet tüntették ki. 1918. alapította meg fivérével együtt a Doroghi-féle gumigyárat, amelynek ügyv.-igazgatója lett.

Dósa Kálmán építész-mérnök, szül. Bpsten, 1876 nov. 28. Tanulmányainak befejezése után rövid ideig a székesfőváros mérnöki hivatalában, majd a királyi várépítés művezetőségénél működött. 1901. Szombathely város másodmérnöke, 1903. Jászberény város tisztimérnöke, 1909 óta Budafok város főmérnöke. A háborúban mint százados harctéri szolgálatot teljesített. Hivatalos munkásságának eredményei utak és középületek, melyek tervei szerint és vezetésével épültek.

Döller Antal (poprádvölgyi), József főherceg udvari titkára, kormányfőtanácsos, szüleit Késmárk, 1879 március 5. Középiskoláit Késmárkon végezte, majd a bécsújhelyi katonai akadémián folytatta tanulmányait. 1900. nevezték ki hadnaggyá. 1903. néhai József főherceg lovassági tábornok, honvédfőparancsnok cirkvenicai katonatiszti gyógybázának parancsnoka lett. 1905. József főherceg udvari segédtitkárává nevezte ki, majd 1914. a főherceg udvari titkára és titkári hivatalának vezetője lett. A forradalom és a kommun alatt is a főhercegi család szolgálatában állott. A háború után, mint szolgálatonkívüli százados szerelt le. Számos katonai és polgári kitüntetés tulajdonosa. 1915. a királyi tanácsosi címmel tüntették ki, 1929. pedig megkapta a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet.

Dömötör Mihály, ügyvéd, volt belügyminiszter, szül. Binóc, 1875 okt. 1. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befeje-

zése után a bpesti tud. egyetemen jogi doktorrá avatták, majd ügyvédi vizsgát tett. 1905. a bazini kerület néppárti programmal országgyűl. képviselőjévé választotta. 1918. kormánybiztossá nevezték ki. 1919. a szegedi kormány népjóléti és kultusztárcáját bízták rá. Az első nemzetgyűlésen a kapuvári kerületet kereszténypárti programmal képviselte. A Simonyi Semadam kabinetben a belügyminiszeri széklet töltötte be. Közgazdasági téren, különösen a szövetkezeti életet illetőleg értékes tevékenységet fejtett ki. Jelenleg a függetlenségi párt egyik vezetője.

Dőry Hugó (jobaházi), nagybérló, felsőházi tag, szül. Újdombóvár, 1878 dec. 14. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a magyaróvári gazd. akadémia hallgatója lett, ahol oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejezése óta gazdálkodik. Újdombóvár nagyközség bírója. Tolna megye törv. hat. bizotts. tagja. A hazai állattenyésztők egyik legkiválóbb és legismertebb alakja. Lőtenyésztési szakértőül több külföldi állam is felkérte. Tolna megye törvényhatósága választotta felsőházi taggá.

Drágffy Gyula, vásárcsarnoki h. igazg., szül. Farnad, 1872 márc. 8. Középiskoláit Vácott, a gazdasági akadémiát Debrecenben végezte. 1894. gr. Károlyi László uradalmában gazdatisztnak alkalmazták. 1897. a székesfőváros szolgálatába lépett, ahol közéleti tanácsnokká és a vásárcsarnokok igazgatóhelyettesévé nevezték ki.

Dragonits Rezső, Szföv. Gázművek igazgatója, szül. Bpest, 1888 aug. 16. Iskolai tanulmányait Bpsten végezte. 1903—1909. mint tisztviselő különböző magánvállalatoknál működött, majd a *Székesfővárosi Gázművek* h. főkönyvelője lett. Eredményes munkásságának elismeréseképpen a gázművek főkönyvelőjévé, majd 1926. igazgatójává nevezték ki, s azóta itt fejt ki hasznos közérdekű tevékenységet.

Drahos János, prelátos-kanonok, szül. Brezova, 1884 júl. 23. Középiskolai tanulmányait Nagyszombatban és Pozsonyban, teológiai tanulmányait Bpsten végezte. 1912. hercegrímási udvari levéltárossá, 1914. az érseki és hercegrímási főszent-székek jegyzőjévé, 1915. hercegrímási titkárrá, 1921. az érseki és hercegrímási irodák igazgatójává nevezték ki. Egyházi téren szerzett érdemeiért több kitüntetést kapott. Számos egyházirodalmi műve jelent meg.

Drasche Lázár Alfréd (thordai), író, ny. rk. követ és meghatalmazott miniszter, szül. Dorog (Esztergom vm.), 1875 jún. 15. Középiskolai tanulmányainak befejezése után tényleges katonai szolgálatot teljesített, majd nyugdíjba ment és a bpesti, majd a bécsi tud. egyet. jogi karának hallgatója volt. Pályafutását a miniszterelnökség kötelékében kezdte. 1904. diplomavizsgát tett. Fokozatos előléptetések után 1913. min. tanácsosi

rangra emelkedett és az elnöki osztály élére került. 1914. a sajtóosztály vezetésével is megbízták. A *Hadfelügyeleti Bizottságban* a miniszterelnökséget képviselte. 1918. a forradalmi kormány az önálló magyar külügyminisztérium megszervezésére szólította fel. A kommunizmus alatt megvált hivatalától. 1920. rk. követi és meghatalmazott miniszteri címmel ruházták fel. A trianoni békeszerződés aláírásánál a magyar kormány képviselőjében vett részt. 1922. megvált hivatalától és nyugalomba vonult. Szépirodalmi téren is sikerrel működött. Több regénye jelent meg. Színdarabjait a fővárosi színházak mutatták be. Nevesebb művei: *Cicisbéó*, *Dorilas*, *Tegnap és ma*, *Tűzkereszt*, *Tűzpróba*, 2222, *Boldogság*.

Drégely Gábor, író, szül. 1883. Tanulmányainak befejezése után újságírói pályára lépett. 1903. *Lelkek* c. regényével keltette fel a közönség és az irodalmi körök figyelmét. 1908. *Szerencse fia* c. vígjátékával mutatkozott be, mint színpadi író. E művét sikerrel játszották több idegen ország színpadán is. 1913. *Isteni szikra* c. komédiájával megérdemelt sikert aratott. *Kisasszony férje* c. színművével világsikert ért el. Önálló műve még: *Egy férj, aki mindent tud*.

Dréhr Imre (nagyszentmiklósi), államtitkár, orsz. gyűl. képviselő, szül. Bpest, 1889 febr. 18. Középiskoláit Bpsten végezte, majd a Pázmány Péter tud. egyetem hallgatója lett. Egyetemi éveiben már közismert diákvezér, 1912/13. az Egyetemi Kör elnöke volt. Államtudományi doktorátusának megszerzése után a Magyar Leszámítoló- és Pénzváltóbank kötelékébe lépett. Már itt mutatkozott hatalmas szervező ereje, olyannyira, hogy rövid három év leforgása alatt, 1917. már az igazgatóság főtítkára lett. A kommunista forradalom kitörésekor elmozdították állásából, majd elmenekült Bpstről és felvidéki falvakban bujdosott. A forradalom után visszatért Bpstre és mint cégvezető foglalta el helyét az intézetben. 1921. az újonnan alakult Lloyd Bank igazgatónak hívta meg, majd rövidesen a bank ügyvezető igazgatójává nevezték ki. Ugyanakkor számos előkelő pénzügyi és kereskedelmi vállalat választotta be igazgatóságába. Politikai szereplése ebben az időben kezdődött. 1922. az enyingi kerület pártönkívüli programmal képviselőjéül választotta. Később csatlakozott az egységes párthoz. A nemzetgyűlésen hamarosan feltűnt pénzügyi saktudásával, főleg a költségvetési viták során. Csakhamar bevalasztották a parlament pénzügyi és közgazdasági bizottságába, majd a szanalási és drágasági bizottságnak is tagja lett. E téren szerzett érdemeinek elismeréséül a kormányzó 1922. a magy. kir. kincstári főtanácsosi címmel tüntette ki. Politikai szereplése ettől kezdve mind szélesebb skálájú lett. Közben intenzív szakirodalmi tevékenységet is folytatott. Számos érdekes felolvasást tar-

tott, többek között a Közgazdasági Társaságban és sűrűn jelentek meg cikkei a fővárosi és vidéki szaklapokban, valamint a napisajtóban. Ebben az időben már úgy emlegették mindenütt, mint egyik legképzettebb szociálpolitikusunkat. Mint a népjóléti és munkaügyi tárca javaslatának és költségvetésének állandó előadója, közegészségügyi és szociálpolitikai kérdésekben is értékes munkásságot fejtett ki. 1925. megvált a Lloyd Bank vezetésétől, lemondott a magánvállalatoknál betöltött összes igazgatósági tagságairól és ettől az időponttól kezdve kizárólag a politikának és tanulmányainak szenteli életét. Elvállalta a népjóléti és munkaügyi minisztérium politikai államtitkári tisztségét és Vass József miniszter mellett résztvett az utóbbi idők legnagyobb szociálpolitikai törvényeinek alkotásában. Nagy politikai elfoglaltsága mellett társadalmi és szociális téren is tevékenyen működik. A *Vármegyék és Városok Orsz. Mentőegyesületének* alelnöke, a *Magyar Labdarúgók Szövetségének* elnöke, továbbá alelnöke a *Bpesti Újévszenti Egyesületnek* és a *Budai Kat. Körnek*. D. érdeme a magyar futballsport legnehezebb problémájának, az amatőrizmus és professzionizmus szétválasztásának megoldása. Számos magas egyházi és világi kitüntetés tulajdonosa: A Máltai Lovagrend lovagja, a jeruzsálemi Szent Sír Lovagrend középkeresztjének birtokosa, ugyancsak tulajdonosa a Szent Sír Lovagrend nagykeresztjének is, a csillaggal. 1928. a kormányzó II. oszt. magyar érdemkeresztrel és csillaggal tüntette ki.

Drexler Mihály, r.-t. vezérigazgató, szül. Soroksár, 1870 nov. 15. Középiskoláit és a Kereskedelmi Akadémiát Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után a *Soroksári-Haraszti-Taksonyi Tktptár* tisztviselője lett, 1905. igazgatóvá nevezték ki. 1906 óta mint az intézet vezérigazgatója működik. Nagy pénzügyi szaktudásával tktptárát magas színvonalra emelte. A helyi társadalmi életben tevékeny részt vesz.

Droba Márton, ev. lelkész, szül. Ujmgoród, 1874 szept. 29. Középiskoláit Selmecbányán, teológiai tanulmányait Pozsonyban és Halleban végezte. Pappá szenteltetése után különböző vidéki városokban lelkészkedett és 1905 óta Mende község lelkésze. Jelentős irodalmi munkásságot fejt ki. A *Luther Szövetség* számos hitbuzgalmi és lelkészegyesületek tagja.

Drucker Géza, gyárigazgató, kormányfőtanácsos, szül. 1871 jún. 3. Középiskolái után jogi és kereskedelmi tanulmányokat folytatott. Hosszabb külföldi utazásokat tett. 1890. atyja vállalatába lépett, melynek nem sokára társtulajdonosává lett. Később a vállalat részvénytársasággá alakult át, melynek D. azóta elnöke. A közéletben igen élénk tevékenységet fejt ki. Több szövögyár elnöke és bizottsági tagja. Az OHE társelnöke, a

Magyar Hitelezői Védegylet tb. elnöke, a Kereskedelmi Iparkamara beltagja és az Omke alelnöke. 1928. felsőházi póttaggá választották. Ugyanakkor a kormányzó a közigazdaság terén kifejtett munkássága elismerésül kormányfőtanácsossá nevezte ki. A Cobden Szövetségben több feltűnést keltő előadást tartott. Kereskedelmi kérdésekről számos cikket és tanulmányt írt. Önálló munkái: *A magyar hitelélet problémái*, *A magyar kereskedelem perspektívája*.

Dsida Ottó, tanker. kir. főigazgató, szül. Győr, 1874 márc. 22. Középiskoláit Győrött, az egyetemet Bpsten végezte. 1896. középiskolai tanári oklevelet nyert. Működését a szentgotthárdi áll. főgimnáziumban kezdte, ahonnan a győri áll. főreáliskolába, majd a bpesti VII. ker. külső áll. főgimnáziumba került. 1907. a kaposvári áll. főgimnázium igazgatójává nevezték ki. 1911., mint tanker. kir. főigazgatót a vallás- és közoktatásügyi minisztériumba helyezték. 1917. győri tanker. főigazgatóvá nevezték ki és azóta itt fejt ki tevékeny kulturális és pedagógiai munkásságot. Az *Orsz. Közoktatásügyi Tanács* tagja, a *Kat. Tanügyi Tanács* második elnöke, az *Orsz. Kat. Középsik. Tanáregyesület* vidéki alelnöke, azonkívül több helyi társadalmi egyesület díszelnöke.

Dudits Andor, festőművész, szül. Bpest, 1866 jún. 25. Középiskoláit Bpsten, festészeti tanulmányait Bécsben és Münchenben végezte. Tagja volt a Benczúr-mesteriskolának, majd külföldi tanulmányutat tett. Első képét (*Klinikai ambulatórium*) a müncheni Glaspalastban állította ki. 1895. megfestette Fiume városa részére *Fiume Magyarországhoz való kapcsolása c. történelmi vásznát*, amely azonban nyomtalanul eltűnt. Nagy történelmi kompozíciót készített az egri érsekség részére (*Szent István*) és Zemplén vármegye részére (*Ónódi országgyűlés*). 1898—1902. a parlament freskóit készítette. A bacs-topolyai templom oltárképe, a breznóbányai templom összes freskói, a kassai dóm sirkápolnájának Rákóczi freskója, a gyöngyösi róm. kat. templom freskói, a Polgári Serfőzde nagy mozaikkompozíciója szintén a D. műve. Ezenkívül számos kisebb méretű történelmi képet és tájképet festett. 1922. fejezte be *Eskő a Vérmezőn c. történelmi vásznát* és 1924—1929. az *Orsz. Levéltár* freskóin dolgozott. Alkotásai a hazai és külföldi köz- és magángyűjteményekben foglalnak helyet. A monumentális kompozíció művésze. A történelmi mozzanatok allegorikus ábrázolásában feloldja és szimbolizálja összevonja az időt. Képeit általában freskótónus jellemzi. Igen sok előkelő művészeti díj nyertese. A III. oszt. vaskoronarend tulajdonosa, a *Benczúr Társaság* elnöke. Kiváló képzőművészeti munkásságának elismerésül magy. kir. kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki. A *Képző-*

művészeti Főiskola freskó-tanszékének tanára.

Dudich Endre, egyetemi m.-tanár, műzeumi őr, szül. Nagysalló, 1895 márc. 20. Középszkoláinak elvégzése után Budapesten, majd Szegeden volt egyetemi hallgató. Résztveti a háborúban és többször kitüntette magát. A leszerelés után megszerezte a középiskolai tanári oklevelet. 1920. a Magyar Nemzeti Múzeum állattárához osztották be szolgálatlételre. 1922. a szegedi egyetemen a kormányzó gyűrűjével bölcsészdoktorrá avatták. Ugyanebben az évben műzeumi őrre nevezték ki. 1925. a nápolyi zoológiai állomáson folytatott tanulmányokat, majd a szegedi egyetemen az izeltlábú állatok rendszertana köréből m.-tanárrá képesítették. D. az izeltlábúak biológiájának egyik legkiválóbb magyar ismerője. A bogarak hangadószerveiről írt egyik tanulmányával 1920. elnyerte a Természettudományi Társulat Bugát-díját. Számos bogárfajtát fedezett fel. Főműve, amelyet Éhik Gyulával közösen írt: *A magyarországi emlősök és azok külső rovarélősködőinek határozótáblái*. Értekezései hazai és külföldi szaklapokban jelentek meg.

Dukász József, gyáros, szül. Tóváros, 1867 okt. 13. Asztalosárúgyára 1892 óta áll fenn és érdemeit kitüntetéssel ismerték el. 28 éve az Ipartestület alelnöke, a jótékony Tóvárosi Magyar Asztaltársaság alapítója és elnöke és számos intézmény és egyesület vezetőségében foglal helyet. Képviselőtestületi tag, 34 éve városi előljáró, az asztalosmesterek helyi csoportjának elnöke.

Durnyi Alajos, róm. kat. pébános, nyug. hittanár, szül. Gyöngyös, 1876 jún. 23. Középszkoláit szülővárosában és Kecskeméten, a teológiát pedig Szegeden, Kecskeméten és Vácott végezte. 1900. pappá szentelték. Tanulmányainak befejezése után, mint hittanár s. lelkész Szolnokra került. Közben letette a tanári vizsgát és 1908. az áll. főgimnázium és a felsőkeresk. iskola hittanárává nevezték ki. A háború alatt világi tárgyakat is adott elő. 1922. nyugalomba vonult és Gyónra költözött, ahol mint lelkész működik. Egyben a hadiárvaház lelki igazgatója. Nagy tevékenységet folytatott kulturális téren. A szolnoki ingyenes népkönyvtár megalkotása D. nevéhez fűződik. *Érdekes töredékek a régi iparosok életéből* címen megírta a százéves szolnoki Róm. Kat. Magy. Polgári Egylet történetét.

Dusárédy István, ügyvéd, szül. Eger, 1897 nov. 2. Középszkolai tanulmányainak elvégzése után a Pázmány Péter Tud. Egyetemet látogatta. A bpesti Keresk. Akadémiát is elvégezte, ahol 1919. szerzett végbizonysítványt. 1920. jogtudományi doktorátust nyert valamint letette az egységes bírói és ügyvédi vizsgát. Bpesti gyakorló ügyvéd. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített.

Dusinszky Mihály, főrabbi, szül. Námesztó (Árva m.), 1871 máj. 31. A rabbi-képzőt Pozsonyban, bölcsészeti tanulmányait a bpesti egyetemen végezte, ahol bölcsész-doktori oklevelet nyert. Tanulmányainak elvégzése után Rákospalotán folytatott pap tevékenységet s 1898. főrabbiává választották. A háború alatt a bpesti hadtestparancsnokságnál fennálló izr. tábori lelkészi hivatal vezetője volt és szolgálatának elismeréséül oklevéllel tüntették ki. A rákospalotai egyházi élet egyik vezető alakja, kiváló hitszónok, egyházi cikkei az előkelő magyar és külföldi folyóiratokban jelennek meg. A *Jüdische Wochenschrift* szerkesztője.

Dutka Akos, költő, kritikus, szül. 1881. Versei a *Holnap* c. antológiában jelentek meg. Költeményei forrongók és a formával küzdenek. Ady hatása nyomot hagyott költészetén. Írásait különböző napilapok és folyóiratok közlik. Önálló művei: *Vallomások könyve*, *A föld, meg a város*, *Új verseskönyv*. Sikerei az új magyar irodalom fénykorával esnek össze.

Dvorcák Antal, ügyvéd, szül. Alsókubiban, 1892 máj. 15. Kolozsvárott kitüntetéssel végezte jogi tanulmányait és 1917. szerzte jog- és államtud. doktori okleveleit. 1923. ügyvéddé avatták. A háborút a fronton töltötte. Főhadnagy volt, a koronás arany érdemkereszttel, a vit. é. szalagján, II. o. ez. vit., sebesülési, Károly-kereszttel tüntették ki. D. sokáig hírlapíróskodott. Mint ügyvéd számos cikket és tanulmányt írt jogi szaklapokba, egy évtizede vezeti a ker. szoc. munkásegyesületek jogügyi osztályát, mint azok ügyésze.

Dvortsák Győző, író és lapszerkesztő, szül. Felsővízközön, 1878 ápr. 21. Középszkoláit felvidéki városokban, filozófiai tanulmányait Bpsten, Bécsben és Párisban végezte. 1904. Sáros megye főlevéltárosává nevezték ki. Közben több eperjesi lapot szerkesztett. Nagy része volt a keleti lótnyelvű *Na'á Zastava* c. lap szellemi irányításában. Idejekorán észrevette a felvidéki cseh propaganda veszedelmét és fölvetette ellene a harcot. 1912. a varsói, vilnai, szentpétervári, moszkvai és kievi levéltárakban hosszabb kutatásokat folytatott. Ezekről a fővárosi sajtóban és *Régi Levelek és Okiratok Tára* c. történelmi folyóiratban számos cikket tett közzé. 1906. *Vlasc a Šerdcó* (Szív és Haza) c. jelent meg első verskötete. A tót nép szeretettel fogadta írásait és D.-t „naš pišmičkar“ (a mi hegedősünk) névvel ünnepelte. Az összeomlás idején, a csehbarát Tót Nemzeti Tanáccsal szemben megalapította Eperjesen a Keleti Tótok Nemzeti Tanácsát, mely elnökévé választotta. Ezzel erősen megbontotta az ellenpárt egy-ségét, melyből propagandájával a felvidéki többség százazreit mozgatta meg. Pártjának jelszava volt: „Nem vagyunk csehek, se cseh-

tótok, hanem egyszerűen tótok." 1918 dec. 11. a kassai alkotmányozó gyűlésen a Cseh-Szlovák Köztársasággal szemben kikiáltotta a Független Szlovák Köztársaságot. Forradalmi kormányt alakított és nemcsak a csehekkel, hanem Károlyi magyar kormányával is meg kellett küzdenie, mely a neki fölesküdütt tót ezredeket lefegyverezte. A csehek 1918 dec. 27. megszállták Eperjest. Emiatt a tót forradalmi kormány előbb Budapestre, majd Pilsudski József, lengyel államfő meghívására Varsóba és onnan 1919. többedmagával Olaszországba menekült, hol nagyszabású sajtópropagandát indított a Cseh-Szlovákia és Szerbia között tervezett szláv korridor ellen. Sforza akkori olasz külügyi államtitkár fel-

ismerte a korridor veszedelmét. Részben ennek köszönhetjük a magyarhú Sopron megmentését. D. ezután Párisba utazott. Itt megindította La Slovaquie c. lapját, mely a cseh agitációt ellensúlyozza. D.-t ugyanakkor a Petőfi Társaság szépirodalmi munkásságának elismeréséül tagjává választotta. 1920. hazatért és a nyíregyházi kerület pártonkívüli programmal a nemzetgyűlés tagjává választotta. 1921. meglátogatta az Északamerikai Egyesült-Államok nagy tót kolóniáit és megszervezte az ottani tótságot. Később újból Párisba tért vissza. 1922. már nem vállalt mandátumot. Párisban lapjával és az európai városok konferenciáin küzd a csehek felvidéki uralma ellen a békerevizióért.